

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ/ ΤΜΗΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΤΕΕ/ΤΔΜ)

ΙΟΥΛΙΟΣ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
2010

12
ΤΕΥΧΟΣ

ΤΕΕ/ΤΔΜ: Θέσεις και προβληματισμοί για τα σενάρια απελευθέρωσης ενέργειας

Εισηγήσεις ΤΕΕ/ΤΔΜ για το ρήγμα της Μαυροπηγής

Παρέμβαση ΤΕΕ/ΤΔΜ για ΤΣΜΕΔΕ

Ιδιοκτήτης:

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΤΕΕ)
ΤΜΗΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΤΔΜ)
Μπουσίου και Εστίας 3, ΚΟΖΑΝΗ 501 00
Τηλέφωνα: 24610 28030 και 24610 30103
FAX: 24610 39803
e-mail: tee_koz@tee.gr

Εκδότης:

Δημήτρης Μαυροματίδης
(Πρόεδρος Τ.Ε.Ε./Τ.Δ.Μ.)

ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Τ.Ε.Ε./Τ.Δ.Μ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΥΡΟΜΑΤΙΔΗΣ (Η.Μ.)

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΚΑΛΗΣ (Η.Μ.)

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΖΙΤΖΙΚΑΣ (Α.Τ.Μ.)

ΜΕΛΗ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΡΚΑΣ (Π.Μ.)
ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΔΑΒΙΔΟΠΟΥΛΟΥ (Μ.Μ.)
ΣΥΜΕΩΝ ΚΑΒΕΛΙΔΗΣ (Α.Τ.Μ.)
ΚΩΣΤΑΣ ΝΤΕΛΜΑΣ (Π.Μ.)
ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Α.Μ.)
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΠΑΠΑΓΩΡΑΣ (Α.Τ.Μ.)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ (Π.Μ.)
ΝΙΚΟΣ ΝΤΑΒΟΣ (Μ.Μ.)
ΚΩΣΤΑΣ ΝΤΕΛΜΑΣ (Π.Μ.)

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ

ΒΑΣΩ ΑΝΝΟΥΛΙΔΟΥ (ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ)

ΣΧΕΔΙΑΣΗ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ

dot•print ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
Γκέρτσου & Εθνομαρτύρων 15 ΚΟΖΑΝΗ Τηλ. 24610 38417

editorial

Μετεκλογικό το προηγούμενο τεύχος αγαπητοί συνάδελφοι μετεκλογικό και αυτό.... Μετά τις εκλογές του ΤΕΕ/ΤΔΜ σειρά είχαν οι αυτοδιοικητικές εκλογές 2010 που λίγο ή πολύ μας επηρέασαν όλους... Αν και το κλίμα, λοιπόν που διανύσαμε το προηγούμενο διάστημα ήταν προεκλογικό ωστόσο καμία εξέλιξη δεν μπορεί να αφαιρέσει από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας/Τμήμα Δυτικής Μακεδονίας, το δικό μας φορέα, να έχει τη δική του φωνή σε όλα όσα διαδραματίζονται στην αιρετή πλέον περιφέρεια και αφορούν όλους τους διπλωματούχους μηχανικούς....

Βεβαίως θα σας γυρίσουμε λίγο πίσω, όταν οι περισσότεροι από εμάς απολαμβάναμε τον ήλιο και τη θάλασσα γεμίζοντας το μικρό ή μεγάλο καλοκαιρινό μας διάλειμμα...

Η λειτουργία του ΤΕΕ/ΤΔΜ, βεβαίως, συνεχής και αδιάλειπτη με παρεμβάσεις επιστημονικού χαρακτήρα σε όλα τα επίκαιρα θέματα και ως θεσμοθετημένος τεχνικός σύμβουλος της πολιτείας...

Έτσι, λοιπόν, στις σελίδες αυτού του τεύχους θα ενημερωθείτε για όλες τις δράσεις, τις τοποθετήσεις και θέσεις του ΤΕΕ/ΤΔΜ σε όλα όσα μας απασχόλησαν ως μηχανικούς το τρίμηνο Ιούλιο - Αύγουστο - Σεπτέμβριο...

Και επειδή το περιοδικό «ΤΟ ΕΡΓΟΝ» δημιουργήθηκε ως ένα βήμα διαλόγου και πληροφόρησης προς όλους τους μηχανικούς η συντακτική ομάδα ζητά τη συνεργασία σας... Γι' αυτό το λόγο σκεφτήκαμε να εγκαινιάσουμε μία νέα στήλη με τίτλο **«ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ - απόψεις»**, όπου θα φιλοξενεί τα άρθρα σας για θέματα επιστημονικά, τεχνικά, ενημερωτικά προκειμένου να δώσουμε ακόμη μεγαλύτερη δυναμική σε ένα μέσο έκφρασης, διαλόγου και ανταλλαγής θέσεων προς όφελος πάντα των συναδέλφων διπλωματούχων μηχανικών...

Η συντακτική ομάδα του ΤΕΕ/ΤΔΜ περιμένει όλους εσάς να βοηθήσετε στο έργο της. Μπορείτε να επικοινωνείτε στο tee_koz@tee.gr ή στο τηλέφωνο 24610 28030. Το μόνο που χρειάζεται είναι το κείμενό σας σε ηλεκτρονική μορφή (να μην υπερβαίνει τις 500 λέξεις) και μία φωτογραφία...

Επιπλέον σε σύντομο χρονικό διάστημα το κενό της έντυπης έκδοσης έρχεται να καλύψει η νέα ιστοσελίδα του ΤΕΕ/ΤΔΜ, με επικαιροποιημένα στοιχεία για όλες τις δράσεις του επιμελητηρίου...

Η συντακτική επιτροπή

περιεχόμενα

- 1 Μικρές ειδήσεις
- 2 Παρεμβάσεις ΤΕΕ/ΤΔΜ για ΤΣΜΕΔΕ Αρθρογραφία
- 3 Επισημάνσεις ΤΕΕ/ΤΔΜ για ρήγμα Μαυροπηγής
- 4 Θέσεις και Προβληματισμοί για τα σενάρια Απελευθέρωσης ενέργειας
- 6 Αξιολόγηση ΜΠΕ Ορυχείων Πτολεμαΐδας
- 12 Συγκρότηση μόνιμων επιτροπών
- 16 Παρατάξεις
- 21 Μικρομηχανικά

* Η φωτογραφία που κοσμεί το εξώφυλλο αυτού του τεύχους του περιοδικού μας παραχωρήθηκε ύστερα από σχετική άδεια του φωτογράφου Χρήστου Λαμπριανίδη.

Τον ευχαριστούμε θερμά...

μικρές ειδήσεις – μικρές ειδήσεις – μικρές ειδήσεις

• «Γνωμοδότηση του Τ.Ε.Ε./Τ.Δ.Μ. για τη ΜΠΕ για τη λειτουργία των λιγνιτωρυχείων Πτολεμαΐδας»

Η Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε./Τ.Δ.Μ. αποδέχτηκε ομόφωνα τις προτάσεις της Ο.Ε. «Γνωμοδότηση του Τ.Ε.Ε./Τ.Δ.Μ. για τη ΜΠΕ για τη λειτουργία των λιγνιτωρυχείων Πτολεμαΐδας που βρίσκονται στην περιοχή Πτολεμαΐδας Ν.

Κοζάνης» τις οποίες κατέθεσε στη συνεδρίαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου, που πραγματοποιήθηκε τον μήνα Ιούλιο, σαν απαραίτητη προϋπόθεση για την αποδοχή της ΜΠΕ. Η Διοικούσα Επιτροπή ζήτησε τη λήψη πολιτικής απόφασης για την παροχή μεγαλύτερου χρό-

νικού διαστήματος για διεξοδικότερη μελέτη της παρούσας ΜΠΕ, υπό το πρίσμα των αναμενόμενων και σχεδιαζόμενων περιβαλλοντικών και αναπτυξιακών δράσεων από την τοπική κοινωνία. Παράλληλα πρότεινε στο Νομαρχιακό Συμβούλιο την αποκατάσταση των εδαφών και τις προβλεπόμενες χρήσεις γης, λαμβάνοντας υπόψη και τις σύγχρονες διεθνείς πρακτικές. Άποψη του ΤΕΕ/ΤΔΜ είναι ότι η ΜΠΕ πρέπει να είναι μέρος ενός συνολικού επιχειρησιακού σχεδίου για την περιοχή και για το οποίο θα συνδράμει και ως τεχνικός σύμβουλος.

• Το ΤΕΕ/ΤΔΜ για το ρήγμα Μαυροπηγής

Το ΤΕΕ/ΤΔΜ από την πρώτη στιγμή κινητοποιήθηκε για την εξέταση και παρακολούθηση της εξέλιξης του φαινομένου των επιφανειακών ρηγματώσεων στον οικισμό της Μαυροπηγής. Ένα θέμα το οποίο τέθηκε επανειλημμένως στο τραπέζι του διαλόγου κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων των διοικουσών επιτροπών. Σημειώνεται ότι έπειτα από απόφαση της Διοικούσας ο Πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΔΜ Δημήτρης

Μαυροματίδης, ο Αντιπρόεδρος Αθανάσιος Κακάλης και ο Παντελής Παπαγόρας στις 16 Σεπτεμβρίου συναντήθηκαν με την διευθύντρια του Λ.Κ.Δ.Μ. Όλγα Κουρίδου, επισημαίνοντας ότι το ΤΕΕ/ΤΔΜ θα παρακολουθεί την εξέλιξη του φαινομένου αλλά και τη διαδικασία μετεγκατάστασης του οικισμού.

• Η νέα ηλεκτρονική πύλη του ΤΕΕ/ΤΔΜ

Το Τ.Ε.Ε./ Τμήμα Δυτικής Μακεδονίας, πολύ σύντομα αποκτά νέα οδοκαίνουργια, πλήρως αναβαθμισμένη, υπερσύγχρονη ηλεκτρονική στέγη. Η παλαιά επίσημη ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ε./Τ.Δ.Μ. (www.tdm.tee.gr) ανακαινίζεται εκ βάθρων και μέχρι το τέλος του χρόνου θα δώσει τη θέση της στο νέο επίσημο δυναμικό portal του Τμήματος. Η νέα ηλεκτρονική πύλη θα έχει τη δυνατότητα να παρέχει πλήθος πληροφοριών και ενημερώσεων που αφορούν τις τελευταίες εξελίξεις στον κλάδο των μηχανικών πανελληνίως αλλά και ειδικότερα της Περιφέρειας της Δυτικής Μακεδονίας. Επίσης θα παρέχει πλήθος απαραίτητων ηλεκτρονικών εντύπων όπως και υπηρεσία ενημέρωσης χρηστών μέσω αποστολής e-mail (newsletter). Οι υπόλοιπες δυνατότητες της επίσημης ιστοσελίδας, εξειδικευμένες και μη, σύντομα στις οθόνες σας....

• Και επειδή μια εντελής καινούργια επίσημη ιστοσελίδα χρειάζεται και το ενδεδειγμένο στίλβισμα, λέγε με logo ή ελληνιστί λογότυπο, το Τ.Ε.Ε./ Τμήμα Δυτικής Μακεδονίας καλεί όλα τα μέλη του να συμβάλουν δημιουργικά με εφόδια την καλλιτεχνική ανησυχία και την αποδεδειγμένη γνώση εξειδικευμένου λογισμικού που διαθέτουν, ώστε η επίσημη ηλεκτρονική πύλη του Τ.Ε.Ε./Τ.Δ.Μ. να αποκτήσει λογότυπο. Στείλτε λοιπόν τις όποιες προτάσεις σας, σχεδιαστικές και γραφιστικές στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του Τ.Ε.Ε./Τ.Δ.Μ. το οποίο είναι: tee_koz@tee.gr

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΕΕ/ΤΟΜ ΠΙΑ ΤΣΜΕΔΕ

Την αναγκαιότητα άμεσης επίλυσης των προβλημάτων των γραφείων ΕΤΑΑ ΤΣΜΕΔΕ Δυτικής Μακεδονίας επισημαίνει με επιστολή που απέστειλε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας - Τμήμα Δυτικής Μακεδονίας προς τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής Τομέα Μηχανικών και Εργοδηπτών Δημοσίων Έργων ΕΤΑΑ Ιωάννη Γαμβρίδη.

Ο Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ/ΤΔΜ μετέβη στην Αθήνα όπου είχε επαφές για θέματα λειτουργίας του ασφαλιστικού φορέα των μηχανικών, θέτοντας το ζήτημα έλλειψης ιατρικού και λοιπού προσωπικού που δε μπορεί να καλύψει τις τρέχουσες ανάγκες.

Σημειώνεται ότι η Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ/ΤΔΜ έχει γνωστοποιήσει το συγκεκριμένο πρόβλημα μέσω επιστολών τόσο προς το κεντρικό ΤΕΕ αλλά και όλα τα περιφερειακά τμήματα.

Πιο συγκεκριμένα το ΤΕΕ/ΤΔΜ επισημαίνει τα εξής:

1. Στο γραφείο ΕΤΑΑ ΤΣΜΕΔΕ της Κοζάνης οι μόνιμοι υπάλληλοι είναι δύο (2) ενώ έπρεπε να είναι τουλάχιστον τέσσερις (4). Το πρόβλημα επιδεινώθηκε τους καλοκαιρινούς μήνες με τις προβλεπόμενες άδειες του προσωπικού. Ήδη ως ΤΕΕ/ΤΔΜ μεριμνήσαμε για την υποβοήθηση λειτουργίας των γραφείων σας στην Κοζάνη με κάλυψη της δαπάνης με την χρηματοδότηση κατά δύο (2) μήνες μίας υπαλλήλου που έχετε (μέσω Stage) στο γραφείο της Κοζάνης και της οποίας η σύμβαση λήγει εντός των ημερών. Θεωρήσαμε σκόπιμο με απόφαση της Δ.Ε. να προβούμε σε αυτήν την ενέργεια για να σας δώσουμε το απαραίτητο χρονικό διάστημα να επιλύσετε το πρόβλημα.
2. Υπάρχει έλλειψη ιατρού με αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνει η κάλυψη των ιατροφαρμακευτικών δαπανών και να έχουν έρθει σε ιδιαίτερα δυσχερή οικονομικά θέση συνάδελφοι διπλωματούχοι Μηχανικοί (συνταξιούχοι και μη). Παρακαλούμε για την άμεση επίλυση του θέματος με την πρόσληψη μόνιμου ιατρού για την εξυπηρέτηση των μηχανικών της Δυτικής Μακεδονίας.
3. Γραφείο ΕΤΑΑ ΤΣΜΕΔΕ στα Γρεβενά δεν υπάρχει με αποτέλεσμα η εξυπηρέτηση να γίνεται από την Κοζάνη. Παρακαλούμε να μεριμνήσετε για τη δημιουργία του.
4. Το Γραφείο του ΕΤΑΑ ΤΣΜΕΔΕ στην Καστοριά είναι στελεχωμένο με έναν υπάλληλο και χρειάζεται η πρόσληψη τουλάχιστον ενός ακόμη για προφανείς λόγους.
5. Υπάρχουν μεγάλες καθυστερήσεις στην έναρξη λειτουργίας του περιφερειακού γραφείου ΕΤΑΑ ΤΣΜΕΔΕ στην Φλώρινα.

Κύριε Πρόεδρε, η παρούσα κατάσταση δεν μπορεί να συνεχιστεί και δεν μπορεί να γίνει ανεκτή από το σύ-

νολο των μηχανικών της Δυτικής Μακεδονίας. Αναμένουμε άμεσα τις ενέργειες σας.

Από την πλευρά του ο πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής Μηχανικών και Ε.Δ.Ε με έγγραφό του αναφέρει ότι η Διεύθυνση Υγειονομικού του ΕΤΑΑ έχει προβεί σ' όλες τις απαραίτητες ενέργειες για σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου με ιατρούς και οδοντιάτρους, συνολικού αριθμού 106 ελεγκτών ιατρών με διάρκεια έργου 12 έως 18 μήνες προς διάθεση του Ταμείου και η οποία εγκρίθηκε με το πρωτ.3263/4-2-2010 έγγραφο του ΑΣΕΠ. Επίσης αναφέρει ότι από τον Ιανουάριο του 2010 μέχρι και σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί η έγκριση της δαπάνης αυτής, από την κυβέρνηση, παρόλο που βαρύνει τον προϋπολογισμό του ΕΤΑΑ/ΤΣΜΕΔΕ και δεν επιχορηγείται από τον κρατικό προϋπολογισμό και έχει εγκριθεί και υπογραφεί από τον ΑΣΕΠ επισημαίνοντας ότι:

«Η καθυστέρηση πρόσληψης ελεγκτών γιατρών δημιουργεί τα ακόλουθα προβλήματα:

1. Αδυναμία ελέγχου των φαρμακευτικών δαπανών.
2. Αδυναμία πρωτογενούς ελέγχου -έλεγχος εισαγωγών και εξετάσεων σε νοσοκομεία και κλινικές από ελεγκτές ιατρούς και δευτερογενούς ελέγχου - επαλήθευσης στα τιμολόγια των δαπανών.
3. Αδυναμία ελέγχου εγκρίσεων συνταγών άνω των 150€ σε όλη την επικράτεια με αποτέλεσμα την αδυναμία εξυπηρέτησης των ασφαλισμένων και ειδικά εκείνων που πάσχουν από χρόνια νοσήματα.
4. Έντονες διαμαρτυρίες και αποστολή εξώδικων από ασφαλισμένους και Συλλόγους ασφαλισμένων.» Και καταλήγει:

«Είναι αυτονόητο ότι η καθυστέρηση στην πρόσληψη ελεγκτών ιατρών αυξάνει ανεξέλεγκτα τις δαπάνες καθιστώντας τις πολύ υψηλότερες του κόστους πρόσληψης των ελεγκτών αυτών.»

Επιστημονικές για το ρήγμα Μαυροπηγής και την αναγκαιότητα άμεσης μετεγκατάστασης του οικισμού

Η Διοικούσα Επιτροπή του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας Τμήματος Δυτικής Μακεδονίας ασχολήθηκε με το θέμα των επιφανειακών ρηγματώσεων στον οικισμό Μαυροπηγής, που απασχολεί έντονα την κοινωνία, τους φορείς και τις αρχές της περιοχής μας. Μετά από επαφές με τους αρμόδιους φορείς και αναλυτική συζήτηση σε συνεδριάσεις της κατέληξε στα παρακάτω:

Για την αντιμετώπιση του φαινομένου απαιτείται συνεχής παρακολούθηση **στα πλαίσια διεπιστημονικής συνεργασίας και σύγκλισης των μελετητικών ομάδων.**

Σήμερα για την διατύπωση γνώμης, απασχολούνται τρεις διαφορετικοί φορείς στα πλαίσια του ρόλου και των υποχρεώσεών τους: η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κοζάνης με τη συνεργασία του ΙΓΜΕ, η ΔΕΗ με τα εξειδικευμένα στελέχη της και ο Δήμος Πτολεμαΐδας με καθηγητές του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Προκειμένου να διατυπωθεί κατά το δυνατόν ασφαλής πρόβλεψη της εξέλιξης του φαινομένου, που είναι ζητούμενο για την ασφάλεια των κατοίκων της Μαυροπηγής, προτείνουμε τη συνεργασία των μελετητικών φορέων και ομάδων στα πλαίσια αντίστοιχης συνεργασίας των εμπλεκόμενων φορέων.

Το αιτούμενο αυτών των συγκλίσεων και συνεργασιών πρέπει να αποτυπώνει την εξέλιξη του φαινομένου σε ικανό βάθος χρόνου. Κάθε άλλη προσέγγιση του θέματος πιθανόν να λειτουργήσει αποπροσανατολιστικά και να επιτείνει τη σύγχυση.

Σε κάθε περίπτωση η Διοικούσα Επιτροπή θεωρεί ότι **επιβάλλεται η επίσπευση των διαδικασιών μετεγκατάστασης του οικισμού της Μαυροπηγής** που αποτελεί δέσμευση της ΔΕΗ και της πολιτείας. Για το σκοπό αυτό απαιτείται **η θέσπιση και εφαρμογή συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος που πρέπει άμεσα να ανακοινωθεί.**

Το ΤΕΕ/ΤΔΜ θα συνεχίσει να παρακολουθεί τόσο την εξέλιξη του φαινομένου όσο και τη διαδικασία μετεγκατάστασης, μέσω σχετικής Ομάδας Εργασίας. Είναι προφανές ότι το ΤΕΕ/ΤΔΜ παραμένει στη διάθεση των φορέων για οποιαδήποτε συνδρομή στα πλαίσια του ρόλου του.

Το ρήγμα βρίσκεται μεταξύ του ορυχείου Μαυροπηγής της ΔΕΗ και του οικισμού

Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΕΕ

ΔΕΗ: Υπάρχουν κόκκινες γραμμές

Η αναφορά το τελευταίο διάστημα σε απαίτηση ευρωπαϊών αξιωματούχων για πώληση του 40% των λιγνιτικών και υδροηλεκτρικών μονάδων της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού συνιστά μια πολύ μεγάλη πρόκληση. Εάν η απαίτηση αυτή αληθεύει, τότε επιβεβαιώνονται οι ανησυχίες εκείνων που θέλουν την τρόικα να εξυπηρετεί συμφέροντα μεγάλων ξένων ολιγοπωλιακών επιχειρήσεων, όχι μόνο στον τομέα της ενέργειας αλλά και σε άλλους τομείς κοινής ωφέλειας μείζονος σημασίας για την οικονομική, κοινωνική, ακόμα και εδαφική, συνοχή της χώρας, όπως το νερό, ο σιδηρόδρομος, τα ταχυδρομεία και οι τηλεπικοινωνίες.

Οι αναφορές του Μνημονίου για τα θέματα ενέργειας περιλαμβάνουν τρία θέματα:

- Την απελευθέρωση της χονδρικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και τον εξορθολογισμό των τιμοολογίων για τους καταναλωτές.
- Τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, (που στη χώρα μας είναι πραγματικότητα)
- Την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ.

Η πιο ακραία, ακόμα και η πλέον διαστρεβλωμένη ερμηνεία αυτών των αναφορών δεν μπορεί να οδηγήσει στην απαίτηση για πώληση λιγνιτικών και υδροηλεκτρικών μονάδων. Η λογική ότι η πρόταση αυτή διατυπώθηκε πέραν των απαιτήσεων του μνημονίου, γιατί έτσι διασφαλίζονται οι πιστωτές της χώρας, θα πρέπει ιδιαίτερα να προβληματίσει αυτούς που έναν όχι συνήθη, εξαιρετικά σημαντικό αλλά οπωσδήποτε νόμο τον έχουν αναγάγει σε υπέρ Συνταγματικό κείμενο. Με την ίδια αντίληψη, πάντως, θα έπρεπε να απαιτήσουν από τη γαλλική EDF να πωλήσει το 40% των πυρηνικών και υδροηλεκτρικών μονάδων της.

Εάν η απαίτηση δεν αληθεύει, θα πρέπει να διερευνηθούν ποια εγχώρια συμφέροντα, κρυβόμενα πίσω ή και πέραν από το μνημόνιο, υποκινούν την απαξίωση της ΔΕΗ. Η διασφάλιση της μακροχρόνιας ενεργειακής επάρκειας της χώρας, η έμπρακτη κατοχύρωση του δικαιώματος κάθε πολίτη στην ενέργεια και η

προστασία του περιβάλλοντος απαιτούν την διατήρηση στο ακέραιο του παραγωγικού δυναμικού της ΔΕΗ αλλά και τον εκσυγχρονισμό της επιχείρησης με άξονα το Δημόσιο Συμφέρον και την αειφόρο ανάπτυξη.

Είναι αναγκαίο να υπάρξει απεγκλωβισμός των υφιστάμενων πολιτικών και ρυθμιστικών αρχών από την πάση θυσία ανάπτυξη του «ανταγωνισμού για τον ανταγωνισμό». Πραγματική «στρέβλωση» δεν αποτελεί το Δικαίωμα των πολιτών στο δημόσιο αγαθό Ενέργεια, αλλά η δήθεν «απελευθέρωση» της αγοράς που οδηγεί, όπως έχει αποδείξει η διεθνής εμπειρία αλλά και η ανάληψη των ελληνικών συνθηκών, στην επικράτηση ιδιωτικών ολιγοπωλίων, σε απολύσεις εργαζομένων, ανύπαρκτες επενδύσεις και υψηλή -στα όρια της κερδοσκοπίας - κερδοφορία. Ενδεικτικό των κινδύνων που εγκυμονούν για το κοινωνικό σύνολο οι υφιστάμενες πολιτικές είναι το γεγονός ότι, στο όνομα, δήθεν, της άρσης των «στρεβλώσεων» στην αγορά ενέργειας, προαναγγέλλονται σήμερα αυξήσεις στα οικιακά τιμολόγια μέχρι και 40%.

Υπενθυμίζεται ότι η χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας έχει «απελευθερωθεί» θεσμικά στη χώρα μας πριν από 11 χρόνια και είναι σε εξέλιξη η εφαρμογή της σχετικής Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2009/72, η οποία θέτει ως στόχο να αντιμετωπίσει τις στρεβλώσεις της αγοράς που υπάρχουν στις διάφορες χώρες.

Επίσης υπενθυμίζεται ότι από τότε έχουν παραχωρηθεί σε ιδιώτες Άδειες Παραγωγής για μεγάλους υδροηλεκτρικούς σταθμούς (π.χ. Αγ. Νικόλαος Αράχθου, Αυλάκι Αχελώου), που δεν κατασκευάστηκαν. Κανένας δε ιδιώτης δεν ζήτησε Άδεια Παραγωγής λιγνιτικού σταθμού. Προτιμήθηκαν οι μονάδες με φυσικό αέριο που έχουν πολύ φθηνότερο κόστος επένδυσης και πολύ μικρότερο χρόνο κατασκευής.

Στην ενέργεια το μεγάλο κόστος επένδυσης και λειτουργίας σχετίζεται με τις αρχικές υποδομές και το είδος του καυσίμου. Είναι φανερό ότι πρέπει να υπάρχουν κόκκινες γραμμές στην ενεργειακή πολιτική και στην παραχώρηση της δημόσιας περιουσίας. Οι επιστημονικοί φορείς που συσπειρώνονται γύρω από τα θέματα της ανάπτυξης θα τις υπερασπισθούν.

ΤΕΕ/Τμήμα Δυτικής Μακεδονίας

Θέσεις - προβληματισμοί

για τα σενάρια απελευθέρωσης ενέργειας

και τις πιθανές επιπτώσεις τους στην περιοχή μας...

Η Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ / Τμήματος Δυτικής Μακεδονίας, σε έκτακτη συνεδρίασή της, τοποθετήθηκε στις 6 Αυγούστου 2010 αναφορικά με τα σενάρια πώλησης μέρους των λιγνιτικών και υδροηλεκτρικών μονάδων της ΔΕΗ Α.Ε.

Τονίσαμε τότε, ότι μια τέτοια εξέλιξη είναι ιδιαίτερα αρνητική - απαγορευτική - για τη Δυτική Μακεδονία, διότι θα επιφέρει δραματικές και πρωτίστως μη προβλέψιμες αλλαγές της οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή μας.

Το ΤΕΕ / Τμήμα Δυτικής Μακεδονίας διαχρονικά και έμπρακτα, στηρίζει το δημόσιο χαρακτήρα της ΔΕΗ Α.Ε. και τον πρωταγωνιστικό της ρόλο στα ενεργειακά δρώμενα της χώρας, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που επιβάλλουν οι διεθνείς περιβαλλοντικές Οδηγίες και Κανονισμοί, που δεσμεύουν και την Ελλάδα.

Ωστόσο, θεωρούμε ότι **τα εναλλακτικά σενάρια απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να συνοδεύονται απαραίτητα από την αναγκαία τεκμηρίωση, σχετικά με τις οικονομικές, κοινωνικές και αναπτυξιακές επιπτώσεις στην περιοχή εφαρμογής τους, δηλαδή στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας.**

Τα ερωτήματα εγείρονται αβίαστα:

- Πότε θα ανακοινωθεί το αναθεωρημένο Επιχειρησιακό Σχέδιο της ΔΕΗ Α.Ε. για την επόμενη πενταετία;

- Συνεχίζεται ή όχι το επενδυτικό πρόγραμμα της Επιχείρησης στη Δυτική Μακεδονία;
- Σχεδιάζεται και πώς, η μεταλιγνιτική εποχή στο μεγαλύτερο Ενεργειακό Κέντρο της Ελλάδας;
- Τι θα συμβεί με τις θέσεις εργασίας;
- Τι θα συμβεί με τις υποχρεωτικές, αλλά και αναμενόμενες περιβαλλοντικές επενδύσεις της ΔΕΗ Α.Ε. στην περιοχή μας;
- Θα δοθεί ικανός χρόνος για την αναγκαία δημόσια διαβούλευση;

Κάθε πιθανό σενάριο εφαρμογής, θα πρέπει απαραίτητως να αξιολογηθεί με γνώμονα την αναπτυξιακή προοπτική και το έννομο συμφέρον της περιοχής μας. Διαφορετικά, οι εναλλακτικές «ισοδύναμες λύσεις» κινδυνεύουν να επιφέρουν «πολυδύναμα προβλήματα», τα οποία θα εντείνουν δραματικά και ανεξέλεγκτα την αναπτυξιακή ασφυξία ολόκληρης της Δυτικής Μακεδονίας και προφανώς του Ενεργειακού της Κέντρου, που τόσο απλόχερα συνεισέφερε στην Εθνική Οικονομία εδώ και 50 χρόνια.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΟΡΥΧΕΙΩΝ ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ, ΔΕΗ Α.Ε., Ν. ΚΟΖΑΝΗΣ

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Αμραντίδης Στέλιος
Μηχανολόγος Μηχ/κος,
Βακουφτσή Ελένη
Μηχανολόγος Μηχ/κος,
Γκάσης Νικόλαος
Πολιτικός Μηχ/κός,
Κοντού Αθηνά
Πολιτικός Μηχ/κος-Μφιλ,
Λιάκου Αικατερίνη
Αγρ. & Τοπογράφος Μηχ/κος-MSc,
Παπαγόρας Παντελής
Αγρ. & Τοπογράφος Μηχ/κος-MSc-MBA,
Πασιάκου Χαρούλα
Αγρ. & Τοπογράφος Μηχ/κος-MSc,
Τσιόπτσιας Κωνσταντίνος
Πολιτικός Μηχ/κος-MSc-MBA.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Για την αξιολόγηση της Μ.Π.Ε., λήφθηκαν υπόψη νομοθετικές ρυθμίσεις, διοικητικές πράξεις, πρότυπα και κατευθύνσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων.

ΓΕΝΙΚΑ

Λαμβάνοντας υπόψη το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας (26295/1-07-03 (ΦΕΚ 1472Β'/9-10-03) Απφ. Γ.Γ. Περιφ. Δυτ. Μακεδ.), κεφ.2, παρ.2.2.3.2-εδ.35 και κεφ.3, παρ.3.1-εδ.48, που έστω και γενικά αναφέρονται στη δραστηριότητα της ΔΕΗ Α.Ε. στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, ειδικότερα στους Νομούς Κοζάνης και Φλώρινας, πιστεύουμε ότι θα πρέπει να είμαστε πλέον ως τοπική κοινωνία πολύ πιο αυστηροί στις επιλογές μας και σίγουρα πιο απαιτητικοί στις διεκδικήσεις μας και όλο αυτά ίσως για τις ερχόμενες γενιές!!

Ουσιαστικά με την παρούσα Μ.Π.Ε. ζητείται η έγκριση τροποποίησης των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας των Ορυχείων Πτολεμαΐδας της ΔΕΗ Α.Ε. σύμφωνα με τον αναθεωρημένο σχεδιασμό της ανάπτυξής τους.

Οι λόγοι που επιβάλλουν την αναθεώρηση της ανάπτυξης των Ορυχείων Πτολεμαΐδας είναι:

- Η ανάγκη επέκτασης των Ορυχείων Πτολεμαΐδας στις περιοχές των γειτονικών οικισμών Ποντοκώμης και Μαυροπηγής, καθώς με βάση τα πρόσφατα κοιτασματολογικά δεδομένα, από την υλοποίηση νέου ερευνητικού προγράμματος, συμπεραίνεται ότι οι οικισμοί Ποντοκώμης και Μαυροπηγής δεσμεύουν σημαντική ποσότητα λιγνιτικού αποθέματος, της τάξης των 180x10⁶ t λιγνίτη.
- Η ως άνω αύξηση του λιγνιτικού αποθέματος τεκμηριώνει τεχνικοοικονομικά την κατασκευή και λειτουργία νέας σύγχρονης Λιγνιτικής Ατμοηλεκτρικής Μονάδας Πτολεμαΐδας V, ισχύος 550-660 MW στην περιοχή Πτολεμαΐδας καθώς τα νέα αποθέματα συμβάλλουν στην παράταση του παραγωγικού χρόνου λειτουργίας των ΑΗΣ της περιοχής.
- Η ένταξη της νέας Λιγνιτικής Ατμοηλεκτρικής Μονάδας σε συνδυασμό με τη λειτουργία των υφιστάμενων ΑΗΣ επιβάλλουν την αναθεώρηση, (ποσοτικά και ποιοτικά), του μακροπρόθεσμου προγραμματισμού της εκμετάλλευσης των Ορυχείων Πτολεμαΐδας.

Οι περιοχές που διαχωρίζονται στην παρούσα Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) είναι:

- **Ευρύτερη Περιοχή Μελέτης:** Τα όρια της παρουσιάζονται στον Χάρτη 3 του Παραρτήματος Ι.

- **Άμεση Περιοχής Μελέτης:** Η συνολική έκταση της άμεσης περιοχής μελέτης είναι της τάξης των 216.000 στρ. και τα όρια της παρουσιάζονται στον Χάρτη 3 του Παραρτήματος Ι.

- **Άμεση Περιοχή Επέμβασης:** Η συνολική έκταση της άμεσης περιοχής επέμβασης ανέρχεται σε 147.925,86 στρ. στην οποία συμπεριλαμβάνονται και οι σταθμικές εγκαταστάσεις Ακρινής.

Στην παρούσα ΜΠΕ η προς Αδειοδότηση περιοχή περιλαμβάνει:

- Περιοχή καλυπτόμενη από εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους Λιγνιτωρυχείων ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ (ΚΥΑ/ΥΠΕΧΩΔΕ/ οικ.189708/3440/23-09-08).

(Τροποποίηση της με αρ.πρωτ.οικ.114084/3671/23-10-03 Κ.Υ.Α.ΥΠΕΧΩΔΕ-ΥΠ.ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ)

- Περιοχή καλυπτόμενη από εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους Λιγνιτωρυχείου Μαυροπηγής (ΚΥΑ/ΥΠΕΧΩΔΕ/οικ.12413/2558/27-08-09).

(Τροποποίηση της υπ.αρ.πρωτ.οικ.114084/3671/23-10-03 Κ.Υ.Α.ΥΠΕΧΩΔΕ/οικ.142453/753/23-02-06).

- Όρια περιοχής προς αδειοδότηση ΜΠΕ: «Επέκταση προς τα δυτικά των λιγνιτωρυχείων Μαυροπηγής και ΝΔ πεδίου Πτολεμαΐδας, Λ.Κ.Δ.Μ., ΔΕΗ Α.Ε., Ν. Κοζάνης», Αριθ. Πρωτ. κατάθεσης 146660/12-02-2010.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Είναι απαραίτητο να υπάρχει **τοπογραφικό διάγραμμα και διάγραμμα προσανατολισμού**, στα οποία να αποτυπώνονται οι περιοχές και οι αντίστοιχες εκτάσεις που αναφέρονται στις προηγούμενες ΑΕΠΟ, έτσι ώστε να μπορεί εποπτικά κάποιος να αναγνωρίζει τις νέες περιοχές δράσεως και για να μπορεί να γίνει σύγκριση, τόσο για τις θέσεις - κατευθύνσεις των επεκτάσεων των εξορυκτικών δραστηριοτήτων, όσο και για τα συνολικά εμβαδά των περιοχών που αναφέρονται στις παλιές ΑΕΠΟ και στην νέα προτεινόμενη.

2. Πρέπει να καταθέσει η ΔΕΗ Α.Ε. τεχνική έκθεση συνοδευόμενη με αντίστοιχα τοπογραφικά διαγράμματα, που να παρουσιάζεται τόσο η πορεία της εκμετάλλευσης, όσο και αυτή της αποκατάστασης, τον πρώτο μήνα κάθε έτους, στο Υ.Π.Ε.ΚΑ και στο Τμήμα Περι/ντος της Ν. Α. Κοζάνης και θα παρακολουθεί την υλοποίηση των περιβαλλοντικών όρων, σε συμφωνία με την ΚΥΑ.οικ.114084/3671/23-10-03.

3. Δεν έχει συμπεριληφθεί στην υποβληθείσα Μ.Π.Ε. Ορυχείων Πτολεμαΐδας (Μάιος 2010), η Κ.Υ.Α.οικ. 162170/1676/22-06-2010 Υ.ΠΕ.Κ.Α. - Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Υπ. Πολιτισμού και Τουρισμού: Τροποποίηση α) της υπ.αρ.πρω.οικ. 114084/3671/23-10-03 Κ.Υ.Α.ΥΠΕΧΩΔΕ-ΥΠ.ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ: «Έγκριση περιβαλλοντικών όρων για την εκμετάλλευση του λιγνιτωρυχείου «ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ» έκτασης 110.889.837τ.μ. της ΔΕΗ Α.Ε. που βρίσκεται σε περιοχή του Ν.Κοζάνης», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ.αρ.πρω. οικ.189708/3440/23-09-08 Κ.Υ.Α.ΥΠΕΧΩΔΕ-ΥΠ.ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-ΥΠ.ΑΓΡ.ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΥΠ.ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ και β) της υπ.αρ.πρω.οικ.142453/753/23-02-06 Κ.Υ.Α.ΥΠΕΧΩΔΕ-ΥΠ.ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-ΥΠ.ΑΓΡ.ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΥΠ.ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ:«όρων για το έργο της εκμετάλλευσης κοιτασμάτων λιγνίτη του λιγνιτωρυχείου «ΜΑΥΡΟΠΗΓΗΣ (Β.-Δυτ.Πεδίο)» συνολικής έκτασης 11.998.715,85τ.μ., που βρίσκεται στην περιοχή Δ.Πτολεμαΐδας, Ν. Κοζάνης, από την εταιρεία ΔΕΗ Α.Ε. και των συνόδων αυτού έργων», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ.αρ.πρω.οικ. 124313/2558/27-08-09 Κ.Υ.Α.ΥΠΕΧΩΔΕ-ΥΠ.ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-ΥΠ. ΑΓΡ.ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΥΠ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ.

4. ΕΔΑΦΗ:

- Δεν αποτυπώνεται η υφιστάμενη κατάσταση των εδαφών σε περιοχές όπου έχει ολοκληρωθεί η εξόρυξη και σε ποια τμήματα δεν έχουν πραγματοποιηθεί ή έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες αποκατάστασης.
- **Δίνονται στοιχεία μόνο τμηματικά, κυρίως όσον αφορά τα αποκατεστημένα εδάφη και όχι την υφιστάμενη κατάσταση των εδαφών στα στάδια εξόρυξης.** Σύμφωνα με την Κ.Υ.Α.οικ.162170/1617/ 22-6-10, παρ.5, στις περιοχές που τα αποτελέσματα δεν είναι επιτυχή να πραγματοποιηθούν συμπληρωματικές εργασίες αποκατάστασης για την ομαλή ένταξή τους στο φυσικό σύνολο.

5. ΥΔΡΟΛΟΓΙΑ-ΝΕΡΑ-ΥΠΟΓΕΙΑ ΝΕΡΑ-ΥΔΑΤΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ :

- Χρειάζεται να διασαφηνισθεί αν τα στοιχεία που κατατίθενται είναι επικαιροποιημένα και εάν έχει εγκριθεί από αρμόδιο φορέα η «Ειδική Υδρογεωλογική Μελέτη Ορυχείων Πτολεμαΐδας» από Δ.Δημητρακόπουλο-Σ. Τσουφλίδου Ιανουάριος 2005, που εκπονήθηκε για τη ΔΕΗ Α.Ε., Λ.Κ.Δ.Μ. σε εφαρμογή του άρθρου δ.δ1.29 της Κοινής Υπουργικής Α.Ε.Π.Ο. για την εκμετάλλευση του «Λιγνιτωρυχείου Πτολεμαΐδας» ΥΠΕΧΩΔΕ/ΓΔΠ/ΔΠΣ/οικ.11084/3671/23.10.03, σύμφωνα με το οποίο η ΔΕΗ υποχρεούται να υποβάλει στις αρμόδιες υπηρεσίες του νυν ΥΠΕΚΑ, Ειδική Υδρογεωλογική Μελέτη με αντικείμενο την έρευνα των επιπτώσεων της εκμετάλλευσης του λιγνίτη στο υδρολογικό ισοζύγιο της περιοχής με ιδιαίτερη έμφαση στα λιμναία υδρολογικά συστήματα και υδατορέματα της περιοχής.
- Η Μ.Π.Ε. υποστηρίζει ότι παρατηρείται μείωση της αποθηκευτικής ικανότητας του υδροφορέα υπερκείμενων, λόγω εξορυκτικής δραστηριότητας, ενώ από την άλλη επικαλείται τη δημιουργία ενός νέου υδροφορέα στα κενά που προκαλεί η εξορυκτική δραστηριότητα. Η αξιολόγηση αυτή είναι αυθαίρετη!!! Σε περιοχές που έχει σταματήσει η εξόρυξη έχει μελετηθεί ένα τέτοιο φαινόμενο, δηλαδή δημιουργία νέου υδροφορέα? Με ποιο τρόπο θα επανασχηματιστούν οι υπερκείμενοι υδροφορείς? Κατ' επιταγή του περιβαλλοντικού όρου δ1.29, Κ.Υ.Α.οικ.114084/3671/23-10-03, απαιτείται στην Υδρογεωλογική Μελέτη να υπάρχει σχηματικό διάγραμμα υδατικού ισοζυγίου της περιοχής μελέτης σε τακτά χρονικά διαστήματα για την παρακολούθηση του υδροφόρου ορίζοντα.
- Σύμφωνα με την Κ.Υ.Α.οικ.162170/1617/22-6-10, πέντε έτη πριν την ολοκλήρωση της εκμετάλλευσης στα λιγνιτωρυχεία της «Πτολεμαΐδας» και «Νοτιοδυτικού Πεδίου» να υποβληθεί προς αξιολόγηση στις αρμόδιες Υπηρεσίες-ΥΠΕΚΑ, Ειδική Τεχνική Μελέτη Εφαρμογής για τη δημιουργία μόνιμων ταμιευτήρων νερού (λιμνών) στα τελικά κενά των εκσκαφών που θα προκύψουν με το τέλος της επέμβασης, η οποία πέρα των άλλων θα εξετάζει τους φυσικούς και τεχνητούς τρόπους τροφοδοσίας τους με τα νερά, καθώς και τη λειτουργικότητα των λιμνών σε σχέση με τα άλλα υδρολογικά συστήματα της περιοχής (ρέμα Σουλού και λίμνη Βεγορίτιδα).

- **Να διασαφηνισθεί** γιατί αντλείται υπέρογκη ποσότητα ύδατος από την παρακείμενη υδρολογική λεκάνη του Αλιάκμονα, ειδικότερα από τη λίμνη Πολυφύτου, για τις ανάγκες των Α.Η.Σ. και να τεκμηριωθεί τεχνικά, αφού στη μελέτη αναφέρεται ότι περισσεύει ποσότητα ύδατων από τις αποστραγγιστικές γεωτρήσεις των ορυχείων.

- **Επισημαίνουμε** ότι στον υπολογισμό του υδατικού ισοζυγίου, πρέπει να συμπεριληφθούν στοιχεία των ίδιων και μόνο υδρολογικών λεκανών και όχι των γειτονικών (υδρολογική λεκάνη Αλιάκμονα), που εφοδιάζουν σε περίπτωση ανάγκης την αναπυρόσμενη εξορυκτική δραστηριότητα.

- Πρέπει να διερευνηθεί κατά πόσο η εκτροπή ρεμάτων π.χ. ρέμα Σουλού, η κατάργηση φυσικών λιμνών και η δημιουργία τεχνητών θα επηρεάσουν τα μικροκλιματικά χαρακτηριστικά.

- **6. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΡΕΜΑΤΩΝ:** Να διασαφηνισθεί, εάν υπάρχει κάποιος δεσμευτικός όρος στις ΑΕΠΟ, που αφορά **χρονική δέσμευση, ως Δεκέμβριο 2015**, για οριοθέτηση ρεμάτων σε όλες τις περιοχές επέκτασης ορυχείων.

7. ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΣΚΟΝΗ ΚΑΙ ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ - ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ

- Πρέπει να αναφερθεί ότι και ως τρόπος μεταφοράς των αιωρούμενων σωματιδίων είναι και η μεταφορά αγόνων υλικών, λιγνίτη και τέφρας με ταινιόδρομους και όχι μόνο η εκσκαφή και η απόθεση.
- Δεν προσκομίζονται τεχνικά χαρακτηριστικά του μηχανικού εξοπλισμού των εργοταξίων που λειτουργεί με μηχανές εσωτερικής καύσης που να επιβεβαιώνουν τον ισχυρισμό ότι οι εκπομπές καυσαερίων στην ατμόσφαιρα είναι οι ελάχιστες και εντός των ορίων της σχετικής νομοθεσίας.
- Δε γίνεται καμία αναφορά για το αν, πως και από ποιόν θα ελέγχονται τα οχήματα των ιδιωτικών εργολαβιών. Να αναφέρεται με ποιόν ακριβώς τρόπο θα καταστεί δυνατός ο συνεχής έλεγχος της ταχύτητας μετακίνησης των φορτηγών μεταφοράς, ειδικότερα για λόγους πρόληψης δημιουργίας σκόνης. Απαιτείται να υπάρχουν συγκεκριμένες μελέτες καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας (εξόρυξη, μεταφορά, φόρτωση και εκφόρτωση) και σε όλες τις καιρικές συνθήκες.
- Η διασπορά των PM10 και των λοιπών σωματιδίων δεν αποδεικνύεται επιστημονικά, αφού δεν αναφέρεται ότι προκύπτει από κάποια συγκεκριμένη μελέτη.
- Δεν αναφέρεται ποιο μοντέλο ή επιστημονική μέθοδος χρησιμοποιήθηκε για να προκύψουν οι υπολογισμοί των εκπομπών για τα οξείδια του αζώτου (NOx), τους υδρογονάνθρακες (H/C), και τα οξείδια του άνθρακα (COx). Δεν αναφέρεται κανένα απολύτως στοιχείο για τις υφιστάμενες αυτές μετρήσεις (π.χ. πότε έγιναν, τι και πώς μετρήθηκε). Στους υπολογισμούς δε λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των ιδιωτικών εργολαβικών οχημάτων.
- Δεν αναφέρονται οι συνολικές μετρήσεις που πραγματοποιήθηκαν και ο αριθμός των υπερβάσεων σχετικά με τις μετρήσεις των εισπνεύσιμων σωματιδίων. Θα πρέπει να πραγματοποιούνται συστηματικές μετρήσεις των ρύπων και να προσκομίζονται τα αναλυτικά στοιχεία των μετρήσεων όπου και θα αναγράφονται οι τυχόν υπερβάσεις όπως ορίζει η Οδηγία 2008/50/ΕΚ.
- Δε γίνεται καμία αναφορά σχετικά με τις μετρήσεις των PM2.5, των Π.Α.Υ (Πολυκυκλικών Αρωματικών Υδρογονανθράκων) και του μολύβδου στην περιοχή, ενώ αναφέρονται στη σχετική Οδηγία 2008/50/ΕΚ.
- Εκτός από τις μετρήσεις που επιβάλλεται να πραγματοποιούνται εντός των ορίων των Ορυχείων, κρίνεται αναγκαία η εγκατάσταση σταθμού μέτρησης Αιωρούμενων Σωματιδίων και Αέριων Ρύπων στο Μαυροδέντρι και στην Ασβεστόπετρα, αφού είναι σε πολύ κοντινή απόσταση από τα ορυχεία, καθώς και στο Προάστιο.
- Επιβάλλεται η μέτρηση των επιπέδων της σκόνης με σύγχρονες μεθόδους, όπως προκύπτουν από τη διεθνή πρακτική, με ειδικές πλάκες εγκατεστημένες σε όλο το εύρος της δραστηριότητας της εκμετάλλευσης, η καταγραφή της μέτρησης με ειδικά συστήματα ανά

τακτά χρονικά διαστήματα και στη συνέχεια η επανατοποθέτησή τους μέχρι τη λήψη της επόμενης μέτρησης.

- Δε γίνεται καμία πρόβλεψη για το επίπεδο που αναμένεται να φτάσουν οι αέριοι ρύποι, τα αιωρούμενα σωματίδια, η σκόνη κατά τη διάρκεια λειτουργίας των ορυχείων και δεν αναφέρονται αναλυτικά πόσο θα περιοριστούν οι εκπομπές των ατμοσφαιρικών-σωματιδιακών ρύπων με μέτρα προστασίας που προτείνονται.
- Δε γίνεται καμία αναφορά σχετικά με το τι συμβαίνει στις αυλές όπου εναποτίθεται ο λιγνίτης, αν π.χ υπάρχουν συγκεκριμένοι, κατάλληλα διαμορφωμένοι, χώροι αποθήκευσης, ώστε να αποτρέπεται η διασπορά των σωματιδίων λόγω των ανέμων στην περιοχή.

8. ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΒΡΟΧΟΠΤΩΣΕΙΣ: Σύμφωνα με όρους των ΑΕΠΟ θα πρέπει να τηρούνται αρχεία, να κατατίθενται επικαιροποιημένα τα στοιχεία στο Τμήμα Περ/τος Ν. Α. Κοζάνης.

9. ΘΟΡΥΒΟΣ: Δε δίνεται κανένα στοιχείο σχετικά με το πόσες μετρήσεις έχουν γίνει στις περιοχές για να προσδιοριστεί η στάθμη του θορύβου και ποια είναι τα συνολικά αποτελέσματα. Αξίζει να σημειωθεί ότι ενώ φαίνεται ότι τηρούνται οι προδιαγραφές για το θόρυβο στους πλησιέστερους οικισμούς, παρόλα αυτά δεν αποδεικνύεται επιστημονικά από μελέτη. Επίσης δεν αναφέρεται αν θα υπάρξουν μέτρα αντιμετώπισης των θορύβων (π.χ ηχοφράγματα) στους οικισμούς Ασβεστόπετρας, Προαστίου, Μαυροδενδρίου και Δρεπάνου. Δεν προσκομίζονται λεπτομέρειες για τις μετρήσεις ήχου στους υπόλοιπους οικισμούς. Δεν διασαφηνίζεται αν διεξάγονται μετρήσεις στους χώρους εργασίας.

10. ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ : Ο Νομός Κοζάνης και ειδικότερα οι Δήμοι της περιοχής παρουσιάζουν μεγάλη ποσοστά ανεργίας. Το στοιχείο αυτό είναι δυσανάλογα αρνητικό με το γεγονός ότι η παραγωγή ενέργειας στο σύνολο της χώρας σε ποσοστό 65% περίπου παράγεται στην περιοχή μας. Θα πρέπει να αποδίδεται στην τοπική κοινωνία το ανταποδοτικό τέλος (Ε.Α.Π.) από τη ΔΕΗ Α.Ε.

11. ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

- Να αναφερθούν τυχόν αποφάσεις που έχουν ληφθεί για θέσεις αρχαιολογικού ενδιαφέροντος
- Να αναφερθούν τι μέτρα λήφθηκαν για τις περιοχές που βρίσκονται εντός της έκτασης του Ν. Πεδίου και έχουν χαρακτηριστεί περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, ως αναφέρονται στην Κ.Υ.Α.οικ.189708/3440/23-09-08.
- Οι Μακεδονικοί τάφοι στη Σπηλιά βρίσκονται στην περιοχή Άμεσης Περιοχή Μελέτης (Χάρτη 3 του Παρ.Ι).
- Πριν την οποιαδήποτε μετακίνηση, καταστροφή ή κατεδάφιση εκκλησιών απαιτείται η φωτογράφιση και αποτύπωσή τους στον προϋπάρχων χώρο.
- Στα νεκροταφεία Κομάνου, Κλείτους, Πτελεώνα, Μαυροπηγής, Ποντοκώμης πρέπει να σταματήσει μέχρι το 2011 η ταφή, έτσι ώστε το 2016 να ξεκινήσει η διαδικασία ανακομιδής λειψάνων, όπως προκύπτει από τη σχετική νομοθεσία για να μπορέσει συνεχισθεί η εξορυκτική δραστηριότητα.

12. ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ-ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ-ΡΕΜΑ ΣΟΥΛΟΥ

- Οι αρμόδιοι φορείς, πρέπει να γνωμοδοτήσουν σχετικά με **α) την κατάργηση τμήματος της παλαιάς εθνικής οδού και αντικατάσταση αυτού, β) την κατάργηση της υφιστάμενης σιδηροδρομικής γραμμής και κατασκευή παραλληλῆς αυτής και γ) την τμηματική εκτροπή του ρέματος Σουλού**, ώστε να υλοποιηθούν νέες προτάσεις ανάπτυξης και επέκτασης των ορυχείων που αναφέρονται στη νέα Μ.Π.Ε.
- Πρέπει να διασαφηνισθεί εάν έχει εκπονηθεί μελέτη οδοποιίας για την αναφερόμενη μετατόπιση της παλαιάς εθνικής οδού, που να συνάδει με το εγκεκριμένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Σχεδιασμού και αν έχει εγκριθεί από αρμόδιο δημόσιο φορέα.
- Δεν έχει εκπονηθεί μελέτη αλλαγής χάραξης-μετατόπιση υφιστάμενης σιδηροδρομικής γραμμής και ούτε έχει εγκριθεί από αρμόδιο φορέα.

- Η αναφορά ότι η προσωρινή παραλληλία της γραμμής του ΟΣΕ γίνεται μέχρι το 2012, διότι η κατασκευή της τελικής θέσης της γραμμής που **διέρχεται πάνω από αποθέσεις αγόνων** δεν μπορεί να γίνει άμεσα, δεδομένου ότι οι εν λόγω αποθέσεις ολοκληρώνονται μέσα στο 2010 και απαιτείται παρέλευση 6-7 ετών προκειμένου αυτές οι αποθέσεις να "ωριμάσουν" και να εξασφαλισθεί η σταθερότητά τους.
- Να εγγυηθεί η ΔΕΗ την ασφάλεια κατασκευής σιδηροδρομικής γραμμής πάνω στις αποθέσεις.
- Αναφορικά με το ρέμα Σουλού και τη σχεδιαζόμενη εκτροπή τμήματος του ρέματος που βρίσκεται εντός του χώρου επέμβασης, δεν ακολουθούνται άμεσα όλες οι προβλεπόμενες ενέργειες, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν.3010/02, για την οριοθέτηση των ρεμάτων που βρίσκονται εντός του χώρου επέμβασης, λαμβάνοντας υπόψη, ότι το ρέμα Σουλού έχει καθορισθεί ως αποδέκτης των επιφανειακών νερών των αντλιοστασίων των ορυχείων Πτολεμαΐδας με την με αριθμ.1900/79(ΦΕΚ464Β' /12-05-79) Κοινή Απόφαση Νομαρχών Κοζάνης, Φλώρινας, Πέλλας, περί καθορισμού χρήσεως επιφανειακών ποταμού Σουλού και λίμνης Βεγορίτιδας.
- Οι ανάγκες της εκμετάλλευσης του λιγνίτη και η επέκταση των Ορυχείων Πτολεμαΐδας προς ΝΑ επιβάλλουν την επαναχάραξη της κοίτης του ρέματος Σουλού και έχει εκπονηθεί «Υδραυλική Μελέτη-Υδρολογική Μελέτη Ρέματος Σουλού Πτολεμαΐδας» (Συμπρίδης, 2009) για την οποία πρέπει να διασαφηνιστεί αν έχει εγκριθεί από αρμόδιο φορέα, σύμφωνα πάντα με τα αναφερόμενα στο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Σχεδιασμού Δυτ. Μακεδονίας και επίσης η σχετική «Μ.Π.Ε.-Εκτροπή Τάφρου Σουλού» (Κουτάλου, 2010) για την οποία κατατέθηκε πρόσφατα ΜΠΕ «Εκτροπή τάφρου Σουλού» (Αρ.Πρωτ.Κατάθεσης161220/03-06-10, ΥΠΕΚΑ)
- **Επισημαίνουμε ότι τα παραπάνω αναφερόμενα έργα δεν είναι συνυπόδικα τεχνικά έργα, αλλά αυτόνομα έργα απαραίτητα για την συνέχιση της εξορυκτικής δραστηριότητας.**

13. ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ: Δεν υπάρχει φωτογραφική τεκμηρίωση του συνόλου της εξορυκτικής δραστηριότητας και των παράλληλων δραστηριοτήτων και τεχνικών έργων.

14. ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

- Δεν αναφέρεται η ακριβής ποσότητα άγονων και λιγνίτη που θα διακινηθεί.
- Δεν έχει προσδιοριστεί ο ακριβής αριθμός δρομολογίων των φορητών μηχανημάτων (αφού ληφθεί υπόψη η ελάχιστη ταχύτητα κίνησης (<30 km/h).
- Δεν λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των διάφορων ιδιωτικών μηχανημάτων που κυκλοφορούν στα ορυχεία.
- **Χρειάζεται να προσκομισθούν στοιχεία που να αποδεικνύουν**, ότι η συναπόθεση της τέφρας με τα άγονα υλικά των ορυχείων στις κοιλότητες εξοφληθέντων ορυχείων:
  - α) Ενισχύει τις μηχανικές ιδιότητες των αγόνων υλικών και καθιστά τις αποθέσεις περισσότερο ασφαλείς όσον αφορά την γεωτεχνική τους ευστάθεια.
  - β) Συμβάλλει στη σταθεροποίηση των πρανών και ως εκ τούτου στην αποφυγή κατολισθήσεων και ενισχύει την αποτελεσματικότητα των έργων αποκατάστασης.

15. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ (Ε.Ε.Λ.) - ΔΙΑΘΕΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΙΛΥΟΣ

- Σε όλες τις περιπτώσεις θεωρείται από την Μ.Π.Ε. ως φυσικός αποδέκτης το ρέμα «Σουλού». Πρέπει να σημειωθεί ότι το υπόψη ρέμα έχει χαρακτηριστεί ως «ευαίσθητος αποδέκτης», άρα σε κάθε περίπτωση τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επεξεργασμένων λυμάτων των βιολογικών καθορισμών (ΕΕΛ) πρέπει να είναι σύμφωνα με αυτά που μπορούν να παροχетеυθούν σε ένα ρέμα που είναι χαρακτηρισμένο έτσι.
- Σε ότι αφορά τις ΕΕΛ αναφέρονται οι Άδειες Τελικής Διάθεσης της Ν. Α. Κοζάνης, πρέπει δε να διασαφηνισθεί εάν συνεχίζουν να είναι σε ισχύ αυτές.

- Δεν γίνεται αναφορά στην Περιβαλλοντική Αδειοδότηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας αστικών λυμάτων ορυχείων Πτολεμαΐδας.
- Για την επεξεργασία ιλύος να αναφέρονται σχηματικά χώροι και σχετικές άδειες έγκρισης χώρων υποδοχής.
- Όσον αφορά τη διαχείριση χρησιμοποιημένων λιπαντικών και ελαίων κρίνεται σκόπιμη η κατάθεση πίνακα με τα παραγόμενα χρησιμοποιημένα λιπαντικά και έλαια, καθώς επίσης και έγγραφα που πιστοποιούν την παραλαβή από τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης ποσοτήτων των παραπάνω προκειμένου να διαπιστωθούν τα εν λόγω ποσοστά ανακύκλωσης και εναλλακτικής διαχείρισης και να μην γίνεται μια απλή αναφορά η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αποδειχθεί.
- Όσον αφορά τη διαχείριση των βιομηχανικών αποβλήτων η αναφορά ότι ο εν λόγω χώρος έχει χρονική διάρκεια λειτουργίας τριάντα (30) χρόνια. Με ορατή την πιθανότητα ο δεύτερος εκ των χώρων (κυψέλες Κ6-Κ8) να μην χρησιμοποιηθεί για αποθέσεις αποβλήτων αμιάντου καθίσταται προφανές ότι τα έτη λειτουργίας του εν λόγω χώρου μειώνονται σημαντικά. Παρά το γεγονός ότι η λειτουργία του χώρου είναι ασυνεχής κρίνεται σκόπιμη η παράθεση στοιχείων (σε ετήσια βάση) των αποθέσεων βιομηχανικών αποβλήτων προκειμένου να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για πιθανή μελλοντική επέκταση του χώρου. Τίθεται το ερώτημα που βασίζεται η χρήση της δεύτερης περιοχής για απόθεση μη ανακυκλώσιμων βιομηχανικών αποβλήτων που ενδεχομένως θα προκύψουν.

16. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΝΕΡΩΝ ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΩΝ

- Έλλειψη τεκμηρίωσης για τη διαχείριση των επιφανειακών νερών των αντλιοστασίων, για απομάκρυνση των αιωρούμενων σωματιδίων, μέσω των διαδοχικών δεξαμενών καθίζησης και διαύγασης.
- Θα πρέπει να σημειωθεί ότι σε πολλές περιπτώσεις λόγω της επικείμενης εκτροπής του ρέματος η νέα κοίτη του ενδεχομένου να είναι αρκετά μακριά από το μέτωπο των εκσκαφών, οπότε η διάθεση των επιφανειακών νερών δια μέσου επιφανειακών μεταλλικών και ελαστικών αγωγών στο φυσικό αποδέκτη είναι οριακά εφικτή!

17. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΙΜΜΑΤΩΝ-ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΑΜΙΑΝΤΟ-PCBS

- **Δεν προσκομίζεται** η αδειοδότηση του Χώρου Διάθεσης Βιομηχανικών Αποβλήτων (Χ.Δ.Β.Α), επισημαίνεται ότι η εγκεκριμένη άδεια λειτουργίας έχει λήξει από τις **07.05.2009 !!!**
- Πουθενά δεν αναφέρεται αν επαρκεί ο διαθέσιμος σήμερα χώρος για υγειονομική ταφή των προς παραγωγή βιομηχανικά απόβλητα και εκείνα που θα προκύψουν από κατεδάφιση των ΑΗΣ Καρδιάς και ΛΚΠΑ.
- Και για PCBs να αναφέρονται ονομαστικά οι εταιρίες στις οποίες διατίθενται.

18. ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ και ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΜΕΝΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

- Δέσμευση της Δ.Ε.Η. για ολοκλήρωση απαλλοτρίωσης των οικισμών Μαυροπηγής και Ποντοκώμης, πριν ξεκινήσει η λειτουργία και η ανάπτυξη των όμορων ορυχείων.
- Να αναφερθεί κατά πόσο ο οικισμός Προαστίου θα επιβαρυνθεί περιβαλλοντικά από τη λειτουργία του Ορυχείου Μαυροπηγής και αν θα πρέπει να επακολουθήσει μετεγκατάσταση του.
- Διερεύνηση αν στην εξέλιξη ανάπτυξης των ορυχείων θα προκύψει και αναγκαιότητα για μετεγκατάσταση και άλλων πλησιέστερων στη δραστηριότητα οικισμών (Ακρινή, κλπ.).
- **Διερεύνηση για το δικαίωμα διεκδίκησης των αποκατεστημένων απαλλοτριωμένων εκτάσεων από το Ελληνικό Δημόσιο και στη συνέχεια απόδοσή τους με καταβολή μικρού οικονομικού τιμήματος (αγοροπωλησία) στους πολίτες των πλησιέστερων κτηματικών περιοχών στην περιοχή επέμβασης.**
- Όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς των αποκατεστημένων απαλλοτριωμένων εκτάσεων της ΔΕΗ Α.Ε., είναι απαραίτητο να τρο-

ποποιηθεί με νέες νομικές ρυθμίσεις, από τότε που η εταιρεία έγινε Α.Ε. και δεν συμμετέχει από το έτος 2001 το Ελληνικό Δημόσιο στην διοίκηση της.

19. ΔΑΣΗ: Οι παρεμβάσεις σε τμήμα του δάσους Μαυροπηγής λόγω της ανάπτυξης του Ορυχείου Πεδίου Μαυροπηγής, στο δάσος της Ποντοκώμης λόγω της ανάπτυξης του Ορυχείου Νοτιοδυτικού Πεδίου και στο δάσος Κομάνου, να υλοποιηθούν μετά την υποβολή και έγκριση των μελετών από τις αρμόδιες Υπηρεσίες.

20. ΑΛΛΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ: Οι παρεμβάσεις που αφορούν

- Μετατόπιση γραμμών μέσης και υψηλής τάσης στην περιοχή Ποντοκώμης και Μαυροπηγής
- **Καθίρεση Α.Η.Σ. και Κ.Υ.Τ. Καρδιάς, Α.Η.Σ. και Υ/Σ Πτολεμαΐδας, Α.Η.Σ. Λ.Κ.Δ.Μ., κτιριακών και άλλων εγκαταστάσεων Λ.Κ.Δ.Μ.**
- Παραλλαγή αγωγού τηλεθέρμανσης Πτολεμαΐδας από ΑΗΣ Καρδιάς.
- **Κατασκευή νέας μονάδας Α.Η.Σ. Πτολεμαΐδας V ισχύος 550-660 MW,**
- Θα πρέπει να υλοποιηθούν μετά την υποβολή και έγκριση των σχετικών μελετών από τις αρμόδιες Υπηρεσίες.

21. ΚΑΘΑΙΡΕΣΗ Α.Η.Σ. Λ.Κ.Δ.Μ., ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΑΣ ΜΟΝΑΔΑΣ Α.Η.Σ. ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ V: Σύμφωνα με τη μελέτη ο στρατηγικός σχεδιασμός της ΔΕΗ Α.Ε. προβλέπει την καθίρεση του Α.Η.Σ. Λ.Κ.Δ.Μ., Πτολεμαΐδας και Καρδιάς με ταυτόχρονη μεταφορά των αντίστοιχων Κέντρων Υπερψηλής Τάσης (Κ.Υ.Τ.) που προγραμματίζονται να προσβληθούν από την ανάπτυξη των Ορυχείων Πτολεμαΐδας έως τα έτη 2016, 2017 και 2026 αντιστοίχως και την κατασκευή της νέας μονάδας Α.Η.Σ. Πτολεμαΐδας V, που σχεδιάζεται να λειτουργήσει το 2015. Επίσης, όπως καταγράφεται στην παρούσα ΜΠΕ για την κατασκευή και λειτουργία της νέας μονάδας ΑΗΣ Πτολεμαΐδας V βρίσκεται υπό εκπόνηση Μ.Π.Ε. τύπου Α1 η οποία θα υποβληθεί το συντομότερο δυνατόν στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ (ΔΕΑΡΘ).

- Από τις εν λόγω καθαιρέσεις θα προκύψουν υλικά (όπως μπάζα, πλάκες αμιάντου, κλπ) που θα πρέπει να διαχειριστούν και να διατεθούν βάσει της κείμενης ευρωπαϊκής και ελληνικής νομοθεσίας και όχι να διαχειριστούν ως άγωνα και να θαφτούν στις αποθέσεις.
- Ιδιαίτερη προσοχή, θα είναι απαιτητό να δοθεί, στην αποξήλωση και διαχείριση των αποβλήτων υλικών που περιέχουν αμιάντο, από τα κτίρια, τους πύργους ψύξης και τις καμινάδες των ΑΗΣ και στην αυστηρή εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας.
- Προτείνουμε, για **την ιστορία της περιοχής**, να μην καθαιρεθούν όλες οι εγκαταστάσεις των βιομηχανικών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά να παραμείνουν κάποια τμήματα κτιριακών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων και να δημιουργηθεί **Βιομηχανικό Μουσείο**.

22. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ

- Απαραίτητη η εφαρμογή του Κανονισμού Μεταλλευτικών & Λατομικών Εργασιών (ΦΕΚ 931B/31-12-84).
- Στα πλαίσια του σύγχρονου Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (Σ.Π.Δ.) της Δ.Λ.Κ.Δ.Μ. της ΔΕΗ που έχει πιστοποιηθεί από τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛ.Ο.Τ.) βάσει του διεθνούς προτύπου ΕΛΟΤ EN ISO 14001:2004, απαιτούνται και επιβάλλονται όπως προβλέπεται από το ευρωπαϊκό και το ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο- οι προγραμματισμένες και συντονισμένες ενέργειες αποκατάστασης των χερσαίων και λιμναίων οικοσυστημάτων.

23. ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΧΩΡΩΝ ΕΚΣΚΑΦΗΣ

- **Να διευκρινιστεί ποια μέθοδος εκμετάλλευσης εφαρμόζεται τελικά**, η μέθοδος της επιφανειακής εκμετάλλευσης ή η εξορυκτική δραστηριότητα διενεργείται ως κλειστή εκσκαφή.
- Δεν προσδιορίζεται η σύσταση της τέφρας και αν θεωρείται τοξικό ή μη απόβλητο. Δεν επισημαίνεται η ύπαρξη άδειας διάθεσης τέφρας εντός των ορυχείων, όπως απαιτούν οι κείμενες διατάξεις (Κ.Υ.Α.50910/03).

24. ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ -ΛΙΜΝΑΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ-

- Σύμφωνα με την Κ.Υ.Α.οικ.162170/1617/22-6-10, για την δημιουργία μόνιμων ταμιευτήρων υδάτων (λίμνες) σε θέσεις των κενών των εκσκαφών πρέπει να γίνει αποκατάσταση σε όλες τις τελικές επιφάνειες που βρίσκονται πάνω από την αναμενόμενη τελική στάθμη των υδάτων τους και εξασφάλιση των πρανών του λιμναίου συστήματος. Δεν αναφέρεται όμως αν οι τεχνητές λίμνες που θα δημιουργηθούν συνδέονται με το ρέμα Σουλού, αν θα γίνεται ανακύκλωση των νερών τους και αν υπάρξουν διαμορφώσεις προσβάσεως σε αυτές.
- Διερεύνηση και επανακαθορισμός ρεμάτων και τάφρων, όπου και όταν κριθεί απαραίτητο με παρακολούθηση καθ' όλη τη διάρκεια της ανάπτυξης και της διάνοιξης των ορυχείων και πιθανά σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- Δημιουργία περιφερειακών τάφρων απορροής, από τα μισά της απόστασης φράγμα -δρόμος Πτελεώνα-Ερμακιάς μέχρι το ρέμα Σπηλιάς και ανατολικά χωριού Μαυροπηγή μπροστά από τα μέτωπα.

25. ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

- Προμήθεια σχετικών αδειών για χρήσεις γης σε περιοχές που σήμερα αποτελούν εξορυκτικά τμήματα και στο μέλλον θα μετατραπούν σε δασικές εκτάσεις (περιβαλλοντική αδειοδότηση).
- Να δεσμευθεί η ΔΕΗ για δημιουργία αρδευτικών συστημάτων-υποδομών (ανταποδοτικό τέλος στην περιοχή).
- Να διευκρινιστεί και να καθορισθεί επακριβώς ο τρόπος με τον οποίο θα επιτευχθούν οι δεσμεύσεις της ΔΕΗ, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μελλοντικές χρήσεις γης της περιοχής άμεσης επέμβασης θα πρέπει να συνάδουν με τις αρχικές χρήσεις της περιοχής και με βάση τα κριτήρια βιώσιμης ανάπτυξης, να επιλεγεί μέθοδος αποκατάστασης της περιοχής άμεσης επέμβασης έργου έτσι ώστε η μελλοντική χρήση της να περιλαμβάνει εκτάσεις που να καλύπτονται κατά κύριο λόγο με δασικά είδη και δευτερευόντως με γεωργικές καλλιέργειες.

26. ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΕΔΑΦΩΝ ΤΕΛΙΚΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΩΝ

Για τον καθορισμό γονιμότητας εδαφών είναι αναγκαίο να πραγματοποιούνται συστηματικοί δειγματοληπτικοί έλεγχοι βάση χρονοδιαγραμμάτων και όχι κατά περίπτωση, ώστε να διασφαλιστεί η ποιότητα των εδαφών.

27. ΦΥΤΙΚΗ ΓΗ

- Η συνθήκη τακτική είναι η χρήση φυτικής γης για την αποκατάσταση των εδαφών, οπότε η χρήση λιγνιτικών ενδιάμεσων απαιτεί διεξοδικές μελέτες στην περιοχή και στα εδάφη για το κατά πόσο αποτελεί βελτιωτικό εδάφους και για το κατά πόσο είναι ασφαλής για την δημόσια υγεία σε περίπτωση γεωργικών καλλιεργειών.
- Να καταβληθεί προσπάθεια, εάν τα φυτικά εδάφη δεν επαρκούν για όλες τις εκτάσεις, τα λιγνιτικά ενδιάμεσα να χρησιμοποιηθούν για τις αναδασούμενες εκτάσεις.

28. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΖΩΝΗΣ : Να αναφέρεται η έκταση και η ακριβής θέση των πράσινων ζωνών στη βάση χαρτογράφησης της περιοχής και να σημειώνονται χρονικά οι στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν.

29. ΠΕΡΙΦΡΑΞΗ: Να αναφέρεται η έκταση περιφράξεων, με ακριβή χωροθέτησή τους σε τοπογραφικό διάγραμμα.

30. ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ: Λαμβάνοντας υπόψη τον υψηλό κίνδυνο εκδήλωσης πυρκαγιάς λόγω δασοκάλυψης των εκτάσεων και αναμενόμενης επισκεψιμότητας της περιοχής, πρέπει να εκπονηθούν μελέτες πυροπροστασίας.

31. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ:

Δεν έχουν διερευνηθεί διεξοδικά εναλλακτικές λύσεις που να τεκμηριώνουν το σχεδιασμό της ΔΕΗ για το σύνολο της δραστηριότητας

εκμετάλλευσης του ορυκτού πλούτου (λιγνίτης) της Περιφ. Δυτικής Μακεδονίας και τα άλλα τεχνικά έργα, σύμφωνα με το Περιφ. Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Δυτ. Μακεδονίας και το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία.

Να επεξηγηθεί γιατί στο χώρο απόθεσης του Προαστίου θα ακολουθηθεί διαφορετική διαδικασία από αυτή που θα εφαρμοσθεί στους άλλους χώρους αποθέσεων, να αναφερθεί πως θα γίνει τελικά η αποκατάσταση των αγώνων. Θα λειτουργήσει από το 2010 μέχρι το 2017 και θα αποκατασταθεί ως προσωρινός χώρος απόθεσης?

32. ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΟΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ: Όσον αφορά στις **ανανεώσιμες πηγές ενέργειας**, πρέπει να είναι σαφώς προσδιορισμένη η χωροθέτησή τους και σαφώς καθορισμένα τα είδη που θα χρησιμοποιηθούν.

33. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ: Τελικά είναι **θετικές** οι επιπτώσεις για το σύνολο της χώρας, αλλά το **σημαντικότερο, ουσιαστικά αρνητικό** στοιχείο για το σύνολο της περιοχής δράσης είναι αποκλειστικά, η δημιουργία της μη αναστρέψιμης κατάστασης στο φυσικό περιβάλλον που έχει δημιουργηθεί από το 1957.

34. Να ληφθούν μέτρα, όπως αναλυτικά αναφέρονται στις Παρατηρήσεις της Ομάδας Εργασίας (Τ.Ε.Ε./Τ.Δ.Μ., Ιούλιος 2010):

- ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ:
- ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ
- ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
- ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒ/ΝΤΟΣ
- ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΚΟΥΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒ/ΝΤΟΣ

35. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της Δ.Λ.Κ.Δ.Μ. της ΔΕΗ που έχει πιστοποιηθεί από τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛ.Ο.Τ.) βάσει του διεθνούς προτύπου ΕΛΟΤ EN ISO 14001:2004, αφορά μόνο σε συγκεκριμένες δραστηριότητες (Εξόρυξη και διακίνηση λιγνίτη και άλλων γαιωδών υλικών) και όχι στο σύνολο των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στα ορυχεία και **εφαρμόζεται επιλεκτικά**, όπως αναφέρεται.

36. ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Συντάχθηκε σε εφαρμογή της Κ.Υ.Α.39624/2209/Ε103 (ΦΕΚ2076Β'/25-09-09), που εκδόθηκε σε συμμόρφωση της Οδηγίας 2006/21/ΕΚ «σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας και την τροπ. της Οδηγίας 2004/35/ΕΚ», ουσιαστικά περιγράφει περιληπτικά το περιεχόμενο της υποβληθείσας Μ.Π.Ε.

ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Παρατηρείται ότι το σύνολο της υποβληθείσας Μ.Π.Ε., αναφέρεται σε ένα συγκερασμό δεδομένων και περιβαλλοντικών όρων που τέθηκαν από τις προηγούμενες Α.Ε.Π.Ο. και σε γενικά στοιχεία, τόσο της καταγραφής της υφιστάμενης κατάστασης, χρησιμοποιώντας όμως το ευρωπαϊκό και ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο, όσο και της περιγραφής της μελλοντικής διαχείρισης και αποκατάστασης του περιβάλλοντος της περιοχής επέμβασης και δραστηριοποίησης της Δ.Ε.Η. Α.Ε.

Επισημαίνουμε ότι είναι απαραίτητη η αναφορά **αναλυτικού χρονοδιαγράμματος υλοποίησης** των διαφόρων τεχνικών έργων (μετεγκατάσταση οικισμών Μαυροπηγής και Ποντοκόμης, μετατόπιση παλιάς εθνικής οδού, εκτροπή ρέματος Σουλού, κατάργηση σιδηροδρομικής γραμμής, καθαίρεση παλαιών κτιριακών συγκροτημάτων ΑΗΣ Δ.Ε.Η. Α.Ε., ανέγερση νέου κτιριακού συγκροτήματος ΑΗΣ Πτολεμαΐδα V, κ.λ.π.) που πρόκειται να υλοποιηθούν, παράλληλα με τις εξορυκτικές δραστηριότητες.

Για την Ομάδα Εργασίας

Λιάκου Γ. Αικατερίνη

Διπλ. Αγρ. & Τοπογράφος Μηχανικός
MSc Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων και Κτιρίων

Στο χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας δεκαετίας η οικοδομική δραστηριότητα τον Αύγουστο

Μείωση κατά 32,24%, έναντι του περσινού αντίστοιχου μήνα, παρουσίασε τον Αύγουστο η οικοδομική δραστηριότητα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ΤΕΕ που

καταγράφουν τα έσοδα από μελέτες και επιβλέψεις. Πρόκειται για το χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας πενταετίας, διάστημα κατά το οποίο καταγράφονται επί καθημερινής βάσης και ηλεκτρονικά τα πραγματικά δεδομένα.

Να σημειωθεί ότι η πτώση της οικοδομικής δραστηριότητας δείχνει πλέον να παγιώνεται, καθώς ο Αύγουστος ήταν ο τρίτος στη σειρά μήνας κατά τον οποίο τα στοιχεία έδειξαν μείωση σε σχέση με τους αντίστοιχους περσινούς, οι οποίοι - να υπενθυμίσουμε - είχαν εμφανίσει μείωση και έναντι του αντίστοιχου διαστήματος του 2008.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η μείωση των εσόδων από μελέτες και επιβλέψεις κατά τον Ιούνιο ήταν 12,19% και τον Ιούλιο κατά 14,01%.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η μείωση, από άποψη αριθμού συναλλαγών ήταν ακόμη μεγαλύτερη (ξεπέρασε το 40%), γεγονός που αντικατοπτρίζει κατά εμφανή τρόπο την καταστροφική πορεία που έχει πάρει ο κλάδος.

Η εξαιρετικά δυσμενής εικόνα που εμφανίζουν τα

στοιχεία του ΤΕΕ, καθίσταται ακόμη δυσμενέστερη αν ληφθεί υπόψη ότι τόσο στον αριθμό των συναλλαγών, όσο και τα έσοδα από μελέτες και επιβλέψεις, συμπεριλαμβάνονται και αυτά που αφορούν τις δηλώσεις για τους ημιυπαίθριους και άλλους προς τακτοποίηση χώρους των υφιστάμενων οικοδομών.

Κατά τα στοιχεία του ΤΕΕ ως τις 31 Αυγούστου, οι δηλώσεις που εμφανίζονται να έχουν γίνει σε όλη τη χώρα (και φυσικά έχουν γίνει οι απαραίτητες εργασίες από την πλευρά των μηχανικών) είναι κάτι λιγότερες από 60.000, γεγονός που υποδηλώνει την απροθυμία των πολιτών να συμπράξουν στα μέτρα που αποφάσισε η κυβέρνηση και τα οποία η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών, και ο τεχνικός κόσμος και η κτηματαγορά, έχουν κρίνει ως επιλεκτικά προωθούμενα, αποσπασματικά, αναποτελεσματικά και μη ενταγμένα σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο δικαίου.

Με δεδομένο ότι παρήλθαν οι πέντε από τους εννιά μήνες κατά τους οποίους οι πολίτες θα πρέπει να καταθέσουν τις δηλώσεις για τακτοποίηση των ημιυπαίθριων και άλλων παρεκκλίσεων στις υφιστάμενες οικοδομές, καθίσταται φανερό ότι ο στόχος της κυβέρνησης (ο οποίος έχει συμπεριληφθεί και στο μνημόνιο για έσοδα της τάξης του 1,5 δισ. ευρώ, εμφανίζεται ήδη ανέφικτος.

Πίνακας μελών Μόνιμων Επιτροπών Τ.Ε.Ε./Τ.Δ.Μ. 3ετία 2010-2013

Η Διοικούσα Επιτροπή του Τ.Ε.Ε./Τ.Δ.Μ. σας ευχαριστεί όλους θερμά για το ενδιαφέρον σας να συμμετέχετε στις Μόνιμες Επιτροπές του Περιφερειακού μας Τμήματος. Όπως γνωρίζετε οι Μόνιμες επιτροπές συστήνονται για την μελέτη θεμάτων που αφορούν το Τ.Ε.Ε., τόσο σε επαγγελματικά θέματα Μηχανικών όσο και σε θέματα που ενδιαφέρουν γενικότερα την Ελληνική κοινωνία. Ελπίζουμε όλοι οι συνάδελφοι να προσφέρουν τα μέγιστα στην εξέταση ειδικών θεμάτων για την εκτέλεση συγκεκριμένου κάθε φορά επιστημονικού έργου.

Η συγκρότηση των μόνιμων επιτροπών έχει ως εξής:

1η ΝΕΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

**Σύνδεσμος Δ.Ε.
Τζίτζικας Γεώργιος**

ΒΑΚΡΑΤΣΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΒΙΤΚΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ
ΒΟΜΒΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ
ΓΑΒΡΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΗ
ΓΚΑΝΑΤΣΙΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
ΓΚΛΑΒΙΝΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΖΑΝΔΕΣ ΘΩΜΑΣ του Χαρισίου
ΚΑΡΑΝΤΑΚΟΣ ΑΣΤΕΡΙΟΣ
ΚΟΥΤΣΙΑΝΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΚΥΠΡΙΤΙΔΗΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ
ΝΤΩΝΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΣΑΧΑΝΙΔΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ
ΣΤΑΧΤΑΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΤΣΑΝΑΚΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΧΑΤΖΟΓΛΟΥ ΣΤΑΥΡΟΣ

2η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

**Σύνδεσμος Δ.Ε.
Καβελίδης Συμεών**

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΒΑΪΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΓΙΑΓΚΟΖΟΓΛΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΣ
ΓΚΑΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΣ του Ευαγγ.
ΖΑΝΔΕΣ ΘΩΜΑΣ του Στέφανου
ΖΑΦΕΙΡΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ
ΚΟΥΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΛΙΑΜΠΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΣΕΧΙΔΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΣΚΑΡΚΑΛΑ ΘΕΟΔΩΡΑ
ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

3η ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

**Σύνδεσμος Δ.Ε.
Βάρκας Ιωάννης**

ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΘΩΜΑΣ
ΒΥΖΑΣ ΠΕΤΡΟΣ
ΓΚΑΡΑΛΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
ΓΚΙΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ ΕΛΠΙΔΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
ΖΑΡΑΒΕΛΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΚΑΡΑΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ
ΝΙΚΟΥ ΛΑΜΠΡΟΣ
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΤΣΙΑΪΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ
ΧΙΟΝΙΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

4η ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**Σύνδεσμος Δ.Ε.
Παπαγόρας Παντελής**

ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ ΔΑΝΑΗ
ΚΑΡΑΟΓΛΑΝΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΟΝΤΟΥ ΑΘΗΝΑ
ΚΟΥΡΚΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΚΩΤΣΙΚΑΣ ΜΙΧΑΗΛ
ΛΙΤΣΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΜΟΥΤΑΦΙΔΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΑ
ΜΟΥΤΤΩΤΟΥ - ΔΙΟΥΦΑ ΚΥΡΙΑΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΣΤΕΡΓΙΟΣ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ
ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ
ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΔΟΥ ΟΥΡΑΝΙΑ
ΠΑΣΙΑΚΟΥ ΧΑΡΟΥΛΑ
ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΤΡΙΚΚΑΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΤΡΙΚΟΙΛΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΤΣΙΚΑΡΔΑΝΗ ΕΛΕΝΗ
ΤΥΠΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

5η ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

**Σύνδεσμος Δ.Ε.
Ντέλμας Κωνσταντίνος**

ΒΕΛΛΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΟΥ ΣΟΦΙΑ
ΓΚΑΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΓΚΟΡΤΣΟΥΛΗ ΣΟΦΙΑ
ΖΑΡΑΒΕΛΑ ΕΛΕΝΗ
ΚΟΣΜΙΔΗΣ ΚΟΣΜΑΣ
ΜΗΤΟΥΛΗ ΑΝΤΙΓΟΝΗ
ΜΗΤΡΟΥΣΗ ΕΙΡΗΝΗ
ΝΕΒΕΣΚΙΩΤΗΣ ΧΑΡΙΣΙΟΣ
ΝΤΕΛΜΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

6η ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ

**Σύνδεσμος Δ.Ε.
Παπαγιαννακός Μιχάλης**

ΒΟΥΔΟΥΡΗ ΑΓΝΗ
ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΑΡΙΑ
ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΚΑΡΜΑΖΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ
ΚΑΡΝΑΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΟΛΙΤΣΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗ ΟΛΓΑ
ΜΕΤΑΞΑΣ ΧΡΙΣΤΟΣ
ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΜΥΛΩΝΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
ΝΙΚΟΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑ
ΤΣΕΣΜΕΤΖΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΦΙΛΗΜΕΓΚΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
ΨΩΜΙΑΔΟΥ ΣΤΕΛΛΑ

7η ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**Σύνδεσμος Δ.Ε.****Κακιάλης Αθανάσιος**

ΑΜΑΡΑΝΤΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΣ του Δημ.
ΖΩΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΚΑΒΟΥΡΙΔΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ
ΚΑΡΑΔΗΜΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΚΟΛΟΒΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΚΟΥΖΙΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΟΥΚΟΥΛΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΚΥΠΡΙΤΙΔΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
ΜΗΣΣΙΑ ΔΑΦΝΗ
ΝΤΑΒΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ
ΠΕΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΠΟΡΦΥΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΤΣΑΛΙΑΝΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

8η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**Σύνδεσμος Δ.Ε.****Μαυροματίδης Δημήτρης**

ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
ΒΑΤΑΛΗΣ ΑΡΓΥΡΙΟΣ
ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ
ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ-ΧΑΡΙΤΙΝΗ
ΓΚΟΥΝΤΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΔΗ ΙΩΑΝΝΑ
ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΜΑΛΚΟΓΙΑΝΝΗ ΑΡΕΤΗ
ΜΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ
ΜΑΣΤΡΑΝΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΠΑΥΛΟΥΔΑΚΗΣ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ
ΠΕΚΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΣΟΥΜΕΛΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ
ΣΤΗΜΟΝΙΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΤΣΙΑΜΗΤΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΧΑΤΖΗΜΟΥΡΑΤΙΔΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

**9η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ****Σύνδεσμος Δ.Ε.****Μαυροματίδης Δημήτρης**

ΔΑΛΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
ΚΙΑΝΑΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ
ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ ΕΡΜΙΟΝΗ
ΜΠΡΑΣΙΝΙΚΑ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΥΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΣΙΩΜΟΥΛΗ ΧΡΥΣΑ
ΣΟΥΛΗΣ ΟΔΥΣΣΕΑΣ
ΤΑΡΑΛΙΔΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ
ΤΡΥΨΑΝΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ
ΤΣΟΛΑΚΗΣ ΑΛΕΞΗΣ
ΧΑΤΖΟΓΛΟΥ ΓΙΩΡΓΟΣ

**10η ΕΘΝΙΚΩΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ****Σύνδεσμος Δ.Ε.****Μαυροματίδης Δημήτρης**

ΓΚΟΥΤΖΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΙΣΠΟΓΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΚΑΡΑΜΑΡΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΛΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΚΑΣΤΑΝΑΡΑΣ ΜΙΧΑΗΛ
ΚΑΦΑΣΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ
ΚΡΕΣΤΟΥ ΑΘΗΝΑ
ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΛΙΑΜΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΜΑΧΑΙΡΙΔΗΣ ΚΛΗΜΗΣ
ΜΟΣΧΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΣΤΑΜΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ

11η ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**Σύνδεσμος Δ.Ε.****Δαβιδοπούλου Σταυρούλα**

ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ ΝΙΚΗ
ΒΟΜΒΑ ΣΤΥΛΙΑΝΗ
ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
ΚΟΛΙΤΣΗ ΕΥΘΥΜΙΑ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΥΠΑΤΙΑ
ΚΩΤΣΙΚΑΣ ΛΑΖΑΡΟΣ
ΜΑΥΡΙΔΗΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ
ΣΚΟΔΡΑΣ ΡΗΓΑΣ
ΤΣΕΡΠΕΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΤΣΙΚΟΥΡΩΝΑ ΕΥΔΟΞΙΑ

12η ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ**Σύνδεσμος Δ.Ε.****Μαυροματίδης Δημήτρης**

ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΖΑΧΑΡΕΝΙΑ
ΑΛΜΠΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΣ
ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ
ΓΚΕΚΑ ΜΑΡΙΝΑ
ΔΑΔΑΜΟΓΙΑ ΣΤΥΛΙΑΝΗ
ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΛΙΑΚΟΣ ΘΩΜΑΣ
ΜΟΥΛΑΡΤΖΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΣΙΟΥΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Μελέτες Ενεργειακής Απόδοσης

Εφαρμογή του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων

Με την ΚΥΑ Δ6/Β/οικ.5825/30-3-2010 (ΦΕΚ 407/Β/9-4-10) εγκρίθηκε ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ) σε εφαρμογή του Ν.3663/08. Σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση η υποβολή «Μελέτης ενεργειακής απόδοσης» και της «μελέτης τεχνικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής σκοπιμότητας» που τη συνοδεύει θα ήταν υποχρεωτική για την έκδοση οικοδομικής άδειας από 9-7-2010. Με το υπ'αρ. οικ.1049/9-7-2010 έγγραφο της Υπουργού ΠΕΚΑ έγινε γνωστό ότι η υποβολή «Μελέτης ενεργειακής απόδοσης» θα είναι υποχρεωτική από 1-10-2010, «προκειμένου να μην προκληθούν προβλήματα στη διαδικασία έκδοσης οικοδομικών αδειών, επειδή οι σχετικές τεχνικές οδηγίες, καθώς επίσης και το λογισμικό που απαιτούνται για τους υπολογισμούς» δεν είχαν εκδοθεί.

Οι αναγκαίες Τεχνικές Οδηγίες (ΤΟΤΕΕ) για την εκπόνηση της «Μελέτης ενεργειακής απόδοσης» εγκρίθηκαν στις 30-8-10 με απόφαση ΥΠΕΚΑ (ΦΕΚ 1387/2-9-10 με κυκλοφορία από 9-9-10) αλλά οι ίδιες οι ΤΟΤΕΕ δεν έχουν αρχίσει μέχρι σήμερα (Σεπτέμβριος 2010) να διατίθενται από το ΤΕΕ. Επίσης δεν είναι έτοιμο το ειδικό λογισμικό του ΤΕΕ. Το ειδικό λογισμικό «ΤΕΕ-ΚΕΝΑΚ» θα είναι απαραίτητο για την καταχώρηση των απαραίτητων στοιχείων για τις ενεργειακές επιθεωρήσεις και τον αντίστοιχο υπολογισμό για την ενεργειακή κατάταξη των κτιρίων.

Το ίδιο ειδικό λογισμικό θα χρησιμοποιείται και στο

στάδιο της υποβολής Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης, σε ό,τι αφορά τον υπολογισμό για την ενεργειακή κατάταξη του κτιρίου και μόνο, προκειμένου να υπάρχει κοινή μεθοδολογία και αντιστοιχία των αποτελεσμάτων της μελέτης με εκείνα της ενεργειακής επιθεώρησης. Για τους υπόλοιπους υπολογισμούς και γενικότερα για την πλήρη τεκμηρίωση των δεδομένων και των αποτελεσμάτων που απαιτούνται για την εκπόνηση της Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων, όπως λεπτομερώς αναφέρονται στο άρθρο 11 του ΚΕΝΑΚ, θα χρησιμοποιούνται υπολογιστικά εργαλεία (λογισμικά), που αξιολογούνται και εγκρίνονται από την Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (ΕΥΕΠΕΝ) του ΥΠΕΚΑ. Στη Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης θα αναγράφεται υποχρεωτικά η έκδοση και η έγκριση του λογισμικού που χρησιμοποιείται όπως επίσης και το S/N και η έκδοση του ειδικού λογισμικού ΤΕΕ που χρησιμοποιήθηκε για την ενεργειακή κατάταξη.

Η πιστοποίηση-έγκριση του λογισμικού είναι αναγκαία προϋπόθεση για την αποδοχή της μελέτης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 του ΚΕΝΑΚ. Σήμερα από τα στοιχεία που διαθέτουμε κανένα λογισμικό δεν έχει πιστοποιηθεί. Ωστόσο πλήθος συναδέλφων έχουν ήδη προμηθευτεί λογισμικό από διάφορες εταιρίες και έχουν δαπανήσει σημαντικά χρηματικά ποσά αλλά και εργατώρες ώστε να μάθουν να τα χειρίζονται. Οι εταιρίες αυτές έχουν υποβάλει αιτήσεις για πιστοποίηση εδώ και αρκετούς μήνες αλλά δεν έχουν ακόμα πιστοποιηθεί.

Επίσης, απαραίτητα δεδομένα για την εκπόνηση της «Μελέτης ενεργειακής απόδοσης» προκύπτουν από τις μελέτες θέρμανσης, κλιματισμού, ΖΝΧ και μηχανολογικών εγκαταστάσεων. Η «Μελέτη ενεργειακής απόδοσης» είναι υποχρεωτική για όλα τα κτίρια με εμβαδόν >50τμ ενώ οι προαναφερόμενες λοιπές μελέτες ακόμα και σήμερα ΔΕΝ είναι υποχρεωτικές για όλα τα κτίρια με εμβαδόν >50τμ, αλλά μόνο για όσα επιβάλει το άρθρο 25 του Κτιριοδομικού Κανονισμού. Απαιτείται συνεπώς για την εφαρμογή του ΚΕΝΑΚ, τροποποίηση του Κτιριοδομικού Κανονισμού.

Επιπροσθέτως για την ορθή εφαρμογή των νέων διατάξεων, και με δεδομένο ότι οι ελάχιστες απαιτήσεις που θέτει ο ΚΕΝΑΚ θα πρέπει να ληφθούν από την αρχή υπόψη κατά τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό του κτιρίου, είναι αναγκαίο πριν την 1-10-2010, που η υποβολή μελέτης ενεργειακής απόδοσης γίνεται υποχρεωτική για την έκδοση οικοδομικής άδειας, να υπάρξει ουσιαστική ενημέρωση των πολεοδομικών υπηρεσιών και των μελετητών. Απαραίτητο είναι να διανεμηθεί έγκαιρα υπόδειγμα μελέτης αλλά και να δοθούν από το ΥΠΕΚΑ αναλυτικές διευκρινήσεις στα ασαφή ζητήματα όπως και οδηγίες ελέγχου προς τις πολεοδομικές υπηρεσίες. Διαφορετικά υπάρχει κίνδυνος να δημιουργηθούν σοβαρά προβλήματα στην έκδοση οικοδομικών αδειών καθώς θα αναγκαστούν οι συνάδελφοι να μελετήσουν ξανά εξαρχής κτίρια που έχουν ήδη μελετηθεί διεξοδικά, έχουν ενδεχομένως λάβει εγκρίσεις λειτουργικότητας από τους αρμόδιους φορείς (ΕΟΤ, Δ/νσεις Υγείας κ.α) και έχουν λάβει σε πολλές περιπτώσεις τις απαραίτητες εγκρίσεις από άλλες υπηρεσίες (ΥΠΕΚΑ για διατηρητέα, ΥΠΠΟ κ.α.).

Η ενημέρωση των συναδέλφων για τον ΚΕΝΑΚ είναι ελλιπής και είναι απαραίτητη η επιμόρφωση-εκπαίδευση των μελετητών σε θέματα του ΚΕΝΑΚ και ιδίως στην εκπόνηση της Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης. Υπολογίζεται ότι αυτά τα επιμορφωτικά σεμινάρια-ημερίδες θα μπορούν να πραγματοποιηθούν από τα περιφερειακά τμήματα του ΤΕΕ αφού διατεθούν οι ΤΟΤΕΕ και ολοκληρωθεί το λογισμικό ΤΕΕ-ΚΕΝΑΚ. Σε κάθε περίπτωση, με τη δεδομένη κατάσταση, αυτό δεν μπορεί να γίνει πριν τον Νοέμβριο. Επιπροσθέτως για την πλήρη κατάρτιση

των μελετητών είναι αναγκαία και η παρακολούθηση σεμιναρίων για την εκμάθηση των λογισμικών των ιδιωτικών εταιριών που όπως αναφέρθηκε υποχρεωτικά πρέπει να χρησιμοποιηθούν. Δεν είναι όμως δόκιμο οι συνάδελφοι να παρακολουθήσουν τέτοια σεμινάρια εφόσον τα λογισμικά αυτά δεν έχουν ακόμα πιστοποιηθεί από την ΕΥΠΕΝ.

Συνοψίζοντας τα παραπάνω διαπιστώνουμε ότι:

- Οι τεχνικές οδηγίες (ΤΟΤΕΕ) και το λογισμικό του ΤΕΕ «ΤΕΕ ΚΕΝΑΚ» δεν είναι ακόμα διαθέσιμα,
- Τα λοιπά λογισμικά των ιδιωτικών εταιριών δεν έχουν μέχρι σήμερα πιστοποιηθεί παρότι αυτές έχουν απευθυνθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΚΑ,
- Απαιτείται τροποποίηση του άρθρου 25 του Κτιριοδομικού Κανονισμού ώστε να είναι για όλα τα κτίρια με εμβαδόν >50τμ υποχρεωτική η υποβολή μελετών ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων κάτι που είναι αναγκαίο ώστε να υπάρχουν τα απαραίτητα δεδομένα για τη Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης,
- Δεν υπάρχει επαρκής ενημέρωση των μελετητών για την εκπόνηση Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης η οποία απαιτεί σημαντικό χρόνο,
- Δεν έχουν εκδοθεί διευκρινήσεις και οδηγίες από το ΥΠΕΚΑ προς τις πολεοδομικές υπηρεσίες για την διαδικασία ελέγχου,
- Υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να δημιουργηθούν μεγάλα προβλήματα στη διαδικασία έκδοσης οικοδομικών αδειών με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, είναι σκόπιμο λοιπόν, να επανεξεταστεί από το ΥΠΕΚΑ, και ενδεχόμενα να λάβει νέα αναστολή, το θέμα της έναρξης της απαίτησης για την υποβολή Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου, η οποία έχει οριστεί για την 1-10-2010.

*** Το παραπάνω κείμενο εστάλη και ως επιστολή του ΤΕΕ/ΤΔΜ με τίτλο "Αναστολή Εφαρμογής ΚΕΝΑΚ" προς τον Πρόεδρο του κεντρικού ΤΕΕ κ. Χρήστο Σπίρτζη και σε όλα τα περιφερειακά τμήματα ΤΕΕ.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ο ΤΡΟΠΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Κ.Ε.Ν.Α.Κ. ΔΙΝΕΙ ΤΗ ΧΑΡΙΣΤΙΚΗ ΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ!

Είναι γνωστό ότι η διαχείριση της ενέργειας στις τελικές της χρήσεις, αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες της βιώσιμης ανάπτυξης από περιβαλλοντική, οικονομική και αναπτυξιακή άποψη, σύμφωνα μάλιστα με την επίσημη πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτή έχει εκφραστεί στην «Πράσινη Βίβλο για την Ασφάλεια του Ενεργειακού Εφοδιασμού» (2000), αλλά και ειδικότερα στην «Πράσινη Βίβλο για την Ενεργειακή Απόδοση» (2005).

Δυστυχώς όμως, εδώ και μήνες τώρα, η νέα κυβέρνηση αναφορικά με τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, μετά από αλληπάλληλες υπουργικές εξαγγελίες και άλλες τόσες αναβολές, φαίνεται να αναλώνεται μάλλον σε άκομψους επικοινωνιακούς τακτικισμούς. Έτσι ακόμη και σήμερα, το πολλά υποσχόμενο Πρόγραμμα «πράσινης ανάπτυξης» παραμένει ουσιαστικά ανεφάρμοστο, μιας και υπάρχουν ασάφειες σχετικά με τους «προσωρινούς» Ενεργειακούς Επιθεωρητές, αλλά και εκκρεμότητες σε πρακτικά ζητήματα εφαρμογής των Τεχνικών Οδηγιών και των προβλέψεων του ΚΕΝΑΚ.

Εξάλλου, όσο προχωρούμε στην υλοποίησή του, τόσο γίνονται εμφανείς οι παραλείψεις και οι ελλείψεις στο θεσμικό πλαίσιο, προκαλώντας εύλογες ανησυχίες στον τεχνικό κόσμο που πρόκειται να εμπλακεί στο όλο εγχείρημα, όπως και αμφιβολία στους πολίτες που το αναμένουν. Και όλα αυτά, παρά το γεγονός ότι υπήρχε - μετά από μακρά διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς - ένα ώριμο πλαίσιο, όπως είχε διαμορφωθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση, **έτοιμο κατ' ουσία να προσφέρει άμεσα στην αναθέρμανση της κατασκευαστικής δραστηριότητας. Όμως η προχειρότητα, η βιασύνη, η μη επαρκής ενημέρωση και συνεπώς η ανετοιμότητα Υπηρεσιών, Μελετητών, Κατασκευαστών, ακόμη και της αγοράς των απαιτούμενων δομικών και άλλων υλικών, τείνουν να το καταστήσουν ανενεργό από το ξεκίνημά του.**

Είναι σαφές ότι σε μια εποχή οικονομικής ανέχειας, το κόστος της ενεργειακής αναβάθμισης δεν θα πρέπει να επιβαρύνει αποκλειστικά τα ακίνητα και τους ιδιοκτήτες.

Στη γενικότερη φορο-εισπρακτική λογική και πρακτική της κυβέρνησης, η απουσία συγκεκριμένων κινήτρων επιτείνει το πρόβλημα. Έτσι, στο πρόγραμμα θα πρέπει να διασφαλιστεί η **συμμετοχή του τραπεζικού τομέα**, η οποία οφείλει να το στηρίξει έμπρακτα και ουσιαστικά, όπως και η συμβολή της κυβέρνησης, με συγκεκριμένα **φορολογικά κίνητρα** προς τους πολίτες.

Βασικός στόχος πρέπει να είναι η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη απλούστευση των διαδικασιών και η πάταξη της ανούσιας γραφειοκρατίας, η οποία σχεδόν πάντα λειτουργεί υπονομευτικά σε τέτοιου είδους δράσεις.

Επομένως και για να αρθούν εκ προοιμίου οι διαφαινόμενες παρενέργειες, εκτιμάται ότι είναι στη σωστή κατεύθυνση η αναβολή - για εύλογο χρονικό διάστημα - της εφαρμογής των διατάξεων του ΚΕΝΑΚ, έτσι ώστε να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ένταξης και πρόταξης περαιτέρω ενεργειών, για:

- ❖ Συνέργεια της Πολιτείας με τους επιστημονικούς φορείς θεματικής τεχνολογίας, σε δράσεις υποστήριξης του νέου θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου.
- ❖ Δράσεις ευρείας αλλά και στοχευμένης τεχνικής υποστήριξης, ενημέρωσης, κατάρτισης και διάδοσης των θεμάτων του Κανονισμού (μηχανικοί, φορείς δημοπράτησης, εποπτείας και ελέγχου κτιριοδομικών έργων, φορείς ιδιοκτησίας, ανάπτυξης και διαχείρισης κτιρίων, ευρύτερο κοινό κ.α.).
- ❖ Δράσεις διαμόρφωσης και εποπτείας υλοποίησης, για την επιτυχή εφαρμογή του Προγράμματος.
- ❖ Προετοιμασία των υποδομών επαγγελματικής κατάρτισης στελεχών, επιτροπών - ομάδων εμπειρογνομosύνης, σε ζητήματα ενεργειακών τεχνολογιών και ενεργειακής πολιτικής.
- ❖ Πιστοποίηση δεξιοτήτων τεχνικών κάθε βαθμίδας, σε συνδυασμό με την αντίστοιχη πιστοποίηση υλικών, συσκευών και μέσων.

Τελικά, με τη διαμορφωμένη πλέον κατάσταση, το ερώτημα που μπορεί να τεθεί αβίαστα στην ηγεσία του ΥΠΕΚΑ και το οποίο ζητά μια σαφή απάντηση, είναι: «Μπορεί σήμερα ο Έλληνας πολίτης να ενταχθεί στο πρόγραμμα και να προβεί άμεσα στις εργασίες ενεργειακής βελτίωσης του σπιτιού του;». Εδώ βέβαια και ως ΤΕΕ, οφείλουμε μια απάντηση...

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ & ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 2010: Με γνώση, θέληση και πίστη στην Αυτοδιοίκηση, οι συνάδελφοι εκπρόσωποί μας, διεκδικούν ένα καλύτερο αύριο για τη Δυτική Μακεδονία!

«ΚΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ»! ΜΕ ΥΓΕΙΑ, ΔΥΝΑΜΗ ΚΑΙ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ, ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΕ ΚΑΘΕ ΚΡΙΣΗ...

Ενεργοί Μηχανικοί

Αδιαφάνεια - Προχειρότητα - Μικροκομματικές σκοπιμότητες - Απουσία αναπτυξιακού προσανατολισμού - Επικαλυπτόμενες soft δράσεις και ενίοτε ύβρεις προς "αντιφρονούντες"

Ο τίτλος που παραθέτουμε δυστυχώς δεν αρκεί να περιγράψει τη λειτουργία της σύμπραξης των δύο παρατάξεων ΠΑΣΚ - ΔΚΜ στο προεδρείο και την Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ / ΤΔΜ. Κι όμως, η σύμπραξη μέσα σε λίγο χρόνο κατάρφερε αδιάφυστα να επιβεβαιώσει τις παρωχημένες αναχρονιστικές - αντιαναπτυξιακές πολιτικές επιλογές των δύο κομματικών παρατάξεων από τις οποίες συγκροτήθηκε. Πράγμα που είχαμε προβλέψει και διατυπώσει σε προηγούμενη τοποθέτηση μας από τις στήλες του περιοδικού.

Μια μικρή ανασκόπηση των προτάσεων χρηματοδότησης που υπέβαλλε (αυτοτελώς ή με εταιρούς) το ΤΕΕ / ΤΔΜ σε διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα (Τοπικός Πόρος, πρόγραμμα Life - Interreg) αρκεί να πείσει και τους πλέον δύσπιστους.

Μας ήρθαν λοιπόν, για έγκριση στη Διοικούσα Επιτροπή, προτάσεις για να συμμετέχουμε σε «έργα» περιγραφικού περιεχομένου, ασαφούς φυσικού αντικειμένου, με απροσδιόριστο επιστημονικό ή κοινωνικό όφελος, που δεν έχουν κανένα αναπτυξιακό προσανατολισμό. Τα αμφισβητούμενα αυτά «έργα» περιλαμβάνουν «υποέργα» διαφήμισης - προβολής και διάχυσης πληροφοριών, των οποίων οι προϋπολογισμοί είναι ιδιαίτερα υπερτιμολογημένοι.

Πρόσθετα, οι προτάσεις αυτές ουδέποτε προετοιμάστηκαν στοιχειωδώς για να αποτελέσουν μη επικαλυπτόμενο έργο με άλλες παρεμφερείς μελέτες, έρευνες ή δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν και υλοποιήθηκαν στο παρελθόν από άλλους φορείς. Πράγμα που (ακούσια ή εκούσια) ευνοεί τη γνωστή πρακτική του «copy - paste» που αποτελεί στοιχείο εκφυλισμού του επιστημονικού έργου αλλά και διασπάθισης του δημοσίου χρήματος.

Έναντι αυτής της προκλητικής προχειρότητας και αδιαφάνειας που πλήττει το κύρος του ΤΕΕ οφείλουμε να επαναλάβουμε τα αυτονόητα:

Κυρίαρχο καθήκον του ΤΕΕ, απόλυτα συμβατό με το επιστημονικό του κύρος, αποτελεί η συλλογή, η καταγραφή και η ταξινόμηση κατά ειδικότητα του επιστημονικού έργου και των ερευνητικών αποτελεσμάτων που παράγονται από τους μηχανικούς αλλά και από άλλους φορείς. Η πράξη αυτή ορίζεται ταυτόχρονα ως χρήσιμο επιστημονικό εργαλείο και εξ αυτού ως πόρος ανάπτυξης για την περιοχή.

Σύμφωνα με την πάγια θέση μας η διαφήμιση, η αποσπασματική προβολή ερευνητικού έργου και η διάχυση πληροφοριών δεν εντάσσονται στην έννοια του έργου ή παραγώγων αυτής με την θετική αποτίμηση του όρου. Και τούτο γιατί από μόνες τους δεν παράγουν από, μετρήσιμο και ολοκληρωμένο αποτέλεσμα. Είναι επικουρικές δράσεις που μόνο υπό κατάλληλες προϋποθέσεις μπορούν να ενταχθούν στην αναπτυξιακή προοπτική του τόπου. Προϋποθέσεις, που πρέπει να ορίζονται από ολοκληρωμένη επιστημονική προσέγγιση και δεοντολογία ενάσκησης του κυρίαρχου καθήκοντος του ΤΕΕ.

Πάνω απ' όλα το ΤΕΕ / ΤΔΜ οφείλει να αντιστοιχίζει με τον πλέον ορθολογικό τρόπο τους διαθέσιμους πόρους (απ' όπου κι αν προέρχονται) με το παραγόμενο επιστημονικό ή ερευνητικό έργο.

Αντιστοίχιση, που ευρύτερα πρέπει να καταδειχτεί ως ικανή και αναγκαία συνθήκη ανάσχεσης της κρίσης και ανάπτυξης της περιοχής. Αν πρέπει κάτι να προβληθεί ή να διαφημιστεί είναι αυτό και μόνον αυτό, που έμπρακτα πρέπει να ενσωματωθεί στη λειτουργία, στο έργο και στο ρόλο του ΤΕΕ / ΤΔΜ.

Επιτέλους, ας το καταλάβουν αυτό οι παρατάξεις της σύμπραξης και δευτερευόντως ας αποφεύγουν να απευθύνουν ύβρεις προς αυτούς που το διατυπώνουν.

Επί του πισιστηρίου...
 Χρήσιμη και επίκαιρη αποδείχθηκε η πρόταση που καταθέσαμε στην Διοικούσα Επιτροπή στις 7-9-2010 για ενημέρωση των συναδέλφων για τον Κ.ΕΝ.Α.Κ.

ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ: Το σχολείο ως «μηχανή» αποτελεσμάτων!

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Σύμφωνα με την Εγκύκλιο «η Αυτοαξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας περιλαμβάνει:

1. Τομείς που αφορούν τα Μέσα και τους Πόρους της Σχολικής Μονάδας (υλικοτεχνική υποδομή, οικονομικοί πόροι, ανθρώπινο δυναμικό, κλπ.).
2. Τομείς που αφορούν τη Διοίκηση της Σχολικής Μονάδας (συντονισμός σχολικής ζωής, διαμόρφωση-εφαρμογή σχολικού προγράμματος, αξιοποίηση μέσων και πόρων, κλπ).
3. Τομείς που αφορούν το Κλίμα και τις Σχέσεις μεταξύ των παραγόντων της εκπαιδευτικής κοινότητας (σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών, σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, σχέσεις σχολείου - γονέων, κλπ).
4. Τομείς που αφορούν τις Εκπαιδευτικές Διαδικασίες (διδασκτική διαδικασία, μαθησιακή διαδικασία, αξιολόγηση μαθητών).
5. Τομείς που αφορούν τα Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα (φοίτηση, επίδοση, διαρροή, ατομική-συναισθηματική-κοινωνική ανάπτυξη μαθητών, κλπ)».

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ: ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΩΣ «ΜΗΧΑΝΗ» ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ!

«Μη δίνετε σημασία στο τι λένε, προσέξτε καλύτερα τι εννοούν»

Μπαίνοντας τώρα στην ουσία της Εγκυκλίου οφείλουμε να υπενθυμίσουμε ορισμένα πράγματα. Το όλο πλαίσιο είναι αντιγραφή της «Ευρωπαϊκής Έκθεσης για την ποιότητα της σχολικής εκπαίδευσης». Η «Έκθεση» αυτή εμπεριέχει 16 δείκτες, που καλύπτουν τέσσερις ευρείς τομείς:

- α. τα επίπεδα των επιδόσεων,
- β. την επιτυχία στο σχολείο και τη μετάβαση,
- γ. την παρακολούθηση της σχολικής εκπαίδευσης και
- δ. τους πόρους και τις δομές της εκπαίδευσης.

Αναμφίβολα η έρευνα, συγκέντρωση και επεξεργασία στοιχείων για την εκπαίδευση έχει πολύ μεγάλη σημασία, αφού αυτά μπορούν να αξιοποιηθούν για να φωτίσουν πολύπλευρες πτυχές των λειτουργιών της. Ωστόσο, εντονότατα και δικαιολογημένα αμφισβητείται και επιστημονικά η αξία προσδιορισμού μιας σειράς ποσοτικών δεικτών για έγκυρη αξιολόγηση των λειτουργιών της εκπαίδευσης.

Είναι προφανές ότι κανείς δεν πιστεύει ότι το Υπουργείο Παιδείας μέσω της αυτοαξιολόγησης επιδιώκει να μάθει τα «ποσοτικά» στοιχεία των σχολικών μονάδων. Γνωρίζουν οι υπηρεσίες του Υπουργείου, καλύτερα από τον καθένα ποια είναι η υλικοτεχνική υποδομή των σχολείων, ποιοι είναι οι οικονομικοί πόροι, ποιο είναι το ανθρώπινο δυναμικό, ποιες είναι οι επιδόσεις των μαθητών. Κάθε σχολικό έτος, η κάθε σχολική μονάδα συμπληρώνει περίπου μια ντουζίνα στατιστικούς πίνακες για διάφορες υπηρεσίες του Υπουργείου με όλα τα παραπάνω στοιχεία.

Ο προσδιορισμός των «δεικτών ποιότητας» για την ποιότητα της σχολικής εκπαίδευσης είναι προϊόν μιας τεχνοκρατικής και ακραίας οικονομίστικης αντίληψης για την εκπαίδευση. Κάτω από την ηγεμονία του νεοφιλελευθερισμού σχεδιάζεται και υλοποιείται μια εκπαιδευτική πολιτική σε πανευρωπαϊκό επίπεδο που επιδιώκει να «βιομηχανοποιήσει» το σχολείο προσδίδοντάς του τα βασικά χαρακτηριστικά μιας ανταγωνιστικής επιχείρησης. Οι επιδόσεις των υποκειμένων και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων χρησιμοποιούνται ως μονάδες μέτρησης της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας. Η λογική αυτή οδηγεί στην εφαρμογή μοντέλων αξιολόγησης και ελέγχου με «πιστοποιητικά ποιότητας» σύμφωνα με τα πρότυπα της βιομηχανίας και του εμπορίου. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα ορισμένων σχολείων της Μ. Βρετανίας που χρησιμοποιούν το διεθνές εμποροβιομηχανικό πρότυπο ISO 9000 ως πιστοποιητικό ποιότητας για την ικανοποίηση των μαθητών και των γονέων που αντιμετωπίζονται ως «καταναλωτές»-«πελάτες».

(Συνεχίζεται)

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Η ΠΑΣΚ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ παρατηρώντας ότι το τελευταίο διάστημα εντείνονται τα δημοσιεύματα άσκησης πιέσεων προκειμένου να εξευρεθεί «λύση» παραχώρησης περιουσιακών στοιχείων της ΔΕΗ σε ιδιώτες και, συμπαραστεκόμενη στον αγώνα των εργαζομένων της ΔΕΗ,

ΔΗΛΩΝΕΙ ότι:

- Το βασικό πλαίσιο ρύθμισης της απελευθερωμένης από τον Φεβρουάριο του 2001, σύμφωνα με την Οδηγία 96/92 της Ευρ. Ένωσης, αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας θεσμοθετήθηκε στη χώρα μας με το Ν. 2773/99 "Απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας-Ρύθμιση θεμάτων ενεργειακής πολιτικής και λοιπές διατάξεις, με τον οποίο ιδρύθηκαν η ΡΑΕ και ο ΔΕΣΜΗΕ και η ΔΕΗ μετατράπηκε σε μετοχοποιημένη ΑΕ και εισηγμένη στο Χρηματιστήριο. Με το Ν. 3175/2003 (άρθρο 23, παρ. 9 & 12) **η ΔΕΗ αποκλείστηκε** από διαγωνισμούς για νέες Μονάδες παραγωγής που εντάσσονται στο Ηλεκτρικό Σύστημα μέχρι 1.7.2007 και με το Ν.3426/2005 (άρθρο 30, παρ. 4) ο αποκλεισμός παρατάθηκε μέχρι τις 31.12.2010. Ο αποκλεισμός αυτός της ΔΕΗ έγινε προκειμένου να διευκολυνθούν να εισέλθουν ιδιώτες επενδυτές στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.
- Κανένας δεν απέκλεισε τους ιδιώτες επενδυτές από το να επιλέξουν ως καύσιμο για τις δικές τους Μονάδες το λιγνίτη. Αντίθετα, μόνοι τους επέλεξαν το φυσικό αέριο, επειδή απαιτεί χαμηλότερο ύψος επενδυμένου κεφαλαίου. Μόλις ωστόσο είδαν ότι οι τιμές του φυσικού αερίου αυξήθηκαν και ότι με το κόστος του καυσίμου, που οι ίδιοι επέλεξαν, δεν μπορούν να ανταγωνιστούν το λιγνίτη και τα νερά, απαιτούν είτε να σταματήσουν να παράγουν οι λιγνιτικές και υδροηλεκτρικές Μονάδες, είτε να τις αποκτήσουν άκοπα οι ίδιοι. Όμως αυτό δεν είναι απελευθέρωση της αγοράς, αλλά **χαριστική μεταβίβαση** της αγοράς και παράδοση του Έλληνα καταναλωτή ως όμηρου σε συγκεκριμένους ιδιώτες, που θέλουν εξασφαλισμένη την κερδοφορία τους χωρίς επιχειρηματικό ρίσκο.
- Οι Μονάδες της ΔΕΗ έγιναν με το υστέρημα του Ελληνικού λαού αλλά και τις εισφορές των εργαζομένων. Κανένας δεν έχει το δικαίωμα να τις εκχωρήσει με τον ένα ή άλλο τρόπο σε κρατικοδίαιτους «επενδυτές». Και επίσης κανένας δεν έχει το δικαίωμα να τις κλείσει πρόωρα με διάφορες προφάσεις, προκειμένου να αντικαταστήσει τον εγχώριο λιγνίτη με εισαγόμενο φυσικό αέριο, με πρόσχημα την ευκολότερη διείσδυση των ΑΠΕ. Μια τέτοια ενέργεια ισοδυναμεί με εθνικό έγκλημα, σπρώχνει τη χώρα στη χρεωκοπία και τη Δυτική Μακεδονία στο μαρασμό και την απαξίωση.

ΚΑΙ ΚΑΛΕΙ

- την Κυβέρνηση να μην ενδώσει στις πιέσεις των ψευτοεπενδυτών,
- τους βουλευτές της Δυτικής Μακεδονίας να αντισταθούν στα σχέδια της Τρόικας με την ανάλογη στάση τους στο Κοινοβούλιο,
- τους νεοεκλεγέντες αλλά και τους απερχόμενους εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να συμπαραταχθούν στον αγώνα για τη συνέχιση της λιγνιτικής δραστηριότητας στη Δυτική Μακεδονία.

Ο γραμματέας
Θεοφανίδης Αναστάσιος

Ο αναπληρωτής γραμματέας
Κοσμίδης Κοσμάς

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΝΙΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Αντί για κείμενο παρουσιάζουμε εξαιρετικά ενδιαφέροντα αποσπάσματα από τη Συνέντευξη Τύπου της ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ Αθ. Παπαρήγα για τις επικίνδυνες εξελίξεις στον τομέα της ενέργειας & την πρόταση του ΚΚΕ

Για την παράταση της αποπληρωμής του χρέους

Τις τελευταίες μέρες, μετά τα «κόλπο μαζί τα φάγαμε» και «είμαστε μια διεφθαρμένη χώρα», έχει έρθει πάλι στο προσκήνιο το θέμα της επιμήκυνσης του χρόνου αποπληρωμής του δανείου, με συνέπειες στην επιμήκυνση της διάρκειας του μνημονίου. Και επίσης το θέμα της μη αναδιαπραγμάτευσης, ή παραγραφής του χρέους. Εν πάση περιπτώσει έχουν μπει η κυβέρνηση και κυρίως κόμματα της αντιπολίτευσης σε αυτό το χορό της συζήτησης. Μάλιστα από κόμματα της αντιπολίτευσης εμφανίζεται σαν μια αντιστασιακή ενέργεια απέναντι στο μνημόνιο, γιατί αυτό θα βοηθήσει, θα ανακουφίσει και θα ανακαίσει ενδεχομένως μέτρα. Αυτή η συζήτηση κυρίως γίνεται από τα κόμματα της αντιπολίτευσης και ως απάντηση στην πολιτική της κυβέρνησης, εμάς μας θυμίζει το εξής. Όταν η συνείδηση του λαού κάνει ένα βήμα μπρος, κοιτάμε να του δημιουργήσουμε προϋποθέσεις να κάνει 2 ή 3 βήματα πίσω.

Αν η κυβέρνηση διαπραγματευτεί αυτό το ζήτημα και απ' ό,τι φαίνεται το διαπραγματεύεται, θα το διαπραγματευτεί με τους κανόνες του παιχνιδιού που επιβάρησε η τρόικα και οι πιστωτές. Με αυτούς τους κανόνες του παιχνιδιού θα παίξει, δε θα παίξει διαφορετικά.

Που σημαίνει είτε αναδιαπραγμάτευση, για παραγραφή δε γίνεται βέβαια λόγος, είτε για επιμήκυνση, είτε στιδήσατε, όλες αυτές οι ενέργειες θα συνοδεύονται από σκληρά μέτρα εναντίον των εργαζομένων. Και μάλιστα θα θέλουν να πούμε και ευχαριστώ.

Και ως ένδειξη καλής θέλησης απέναντι στους πιστωτές, θα συνοδευτεί με μέτρα εναντίον των εργαζομένων.

Βεβαίως είναι σωστό κάθε φορά όταν έχεις ένα πρόβλημα να προσπαθείς να βρεις κάτι που περιορίζει τις συνέπειες του προβλήματος. Αυτό, όμως, ως απάντηση στα σημερινά προβλήματα, δεν περιορίζει τίποτα. Αυτό που μπορεί να βάλει ένα φρένο είναι αυτό που λέει το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, είναι το ενιαίο μέτωπο των εργαζομένων και η πάλη εναντίον του μνημονίου, των συνεπειών και συνολικά εναντίον της πολιτικής που γέννησε και οδήγησε και στο μνημόνιο και βεβαίως να ασκηθεί πίεση πάνω σε επείγοντα και οξυμένα προβλήματα των εργαζομένων.

Για τη ΔΕΗ

Η πολιτική που ακολουθείται στη ΔΕΗ, από το 1992 και μετά, είναι αυτή της ένταξης της ΔΕΗ στην πολιτική της πλήρους απελευθέρωσης της αγοράς και αυτό είναι γραμμένο μέσα στη Συνθήκη του Μάαστριχ.

Τώρα όμως, που η ΔΕΗ είναι ήδη ιδιωτικοποιημένη, ανεξαρτήτως του ποσοστού που έχει το κράτος, αυτό που καταγγέλλουμε συγκεκριμένα, είναι:

Ότι παραδίδονται τα λιγνιτικά αποθέματα, ιδιαίτερα της Βέροιας και της Δράμας στα μονοπώλια. Ότι μειώνεται η λιγνιτική παραγωγή στο λιγνιτικό κέντρο της Δυτικής Μακεδονίας και δεν έχει να κάνει με το περιβαλλοντικό πρόβλημα, το περιβαλλοντικό πρόβλημα υπάρχει και είναι οξύμωμο.

Και είναι πολύ πιθανή η παράδοση του υδροδυναμικού της χώρας, που είναι εκμεταλλεύσιμο, γιατί έχουμε και δυναμικό σε νερό στη χώρα που χάνεται, επίσης και η ένταξη των υδροηλεκτρικών έργων είναι πολύ πιθανό να δοθούν επίσης σε ιδιώτες και σε Έλληνες και σε ξένους.

Ο τομέας της πράσινης ενέργειας επίσης, που τόσο διαφημίζει η κυβέρνηση, παραδίδεται επίσης στον ιδιωτικό τομέα. Δηλαδή σε εγχώριους και ευρωπαϊκούς ομίλους, πιθανόν και αμερικάνικους.

Οι συνέπειες θα είναι αναπόφευκτες γι' αυτή την πολιτική, όχι αναπόφευκτες κατά τη δική μας άποψη. Καταρχήν η αύξηση του κόστους. Είτε παίρ-

νουμε από τη ΔΕΗ, είτε παίρνουμε από τους ιδιώτες, θα αυξηθεί.

Και η ηλεκτρική ενέργεια, είτε αναφερόμαστε στο οικιακό ρεύμα, είτε στη χρήση του στην αγροτική παραγωγή για τους μικρούς αγρότες. Θα βαρύνει ακόμα περισσότερο η εξάρτηση της χώρας, η ενεργειακή εξάρτηση της χώρας και αυτό έχει πολλαπλές συνέπειες.

Βεβαίως για τους εργαζόμενους στον τομέα της ΔΕΗ, σημαίνει ακόμα βαθύτερη ανατροπή των εργασιακών σχέσεων, μείωση εισοδημάτων, ό,τι συνέβη σε όλους αυτούς τους χώρους και ακόμα βαρύτερα στη ΔΕΗ και σίγουρα οι ρυπογόνοι παράγοντες που αντικειμενικά πρέπει κανείς να τους πάρει υπόψη με το ενεργειακό, επίσης θα οξυνθούν. Δεν έχουμε καμία αυταπάτη πάνω σε αυτό το ζήτημα.

Εμείς βεβαίως πέρα από τον αγώνα που κάνουμε τον άμεσο, για να ανακουφιστούν οι άνεργοι και τα λαϊκά στρώματα από τους βαριούς λογαριασμούς, προβάλλουμε και την εναλλακτική λύση.

Γιατί η εναλλακτική λύση δεν χωράει στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής, όχι γιατί δε θέλουμε εμείς, αλλά γιατί αντικειμενικά δε χωράει.

Από αυτή την άποψη εμείς προβάλλουμε στο λαό τη θέση ότι η παραγωγή, οι εγχώριες δηλαδή πηγές, η μεταφορά, η διακίνηση και οι νέες ανανεώσιμες μορφές ενέργειας, πρέπει να είναι λαϊκή δημόσια περιουσία. Δεν μπορεί να δρουν στην Ελλάδα άλλες επιχειρήσεις.

Πρέπει να υπάρχει πανεθνικός σχεδιασμός, εδώ πρέπει να ενταχθεί και η έρευνα, για το πετρέλαιο στο Αιγαίο, στο Ιόνιο και ό,τι είναι, η έρευνα βεβαίως πρέπει να υπάρχει.

Για τα πετρελαιοειδή κοιτάσματα στο Αιγαίο

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ φέρνει ιστορική ευθύνη, γιατί στην ουσία οδηγεί στην απεμπόληση κυριαρχικών δικαιωμάτων στο Αιγαίο, τα οποία περιλαμβάνουν και τα δικαιώματα εξόρυξης των πετρελαιοειδών κοιτασμάτων. Με την επίσκεψη Ερντογάν συστάθηκε Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας Τουρκίας-Ελλάδας, το οποίο αποτελεί φυσική συνέχεια της Συμφωνίας της Μαδρίτης που υπέγραψε ο κ. Σημίτης με τον Ντεμιρέλ και της γενικότερης δέσμευσης που έχει η χώρα μέσα στη δομή και του ΝΑΤΟ.

Με βάση λοιπόν όλα αυτά η κυβέρνηση δεν έχει κανένα δικαίωμα και καμιά δικαιολογία να μην ορίσει αποκλειστική οικονομική ζώνη.

Δεν έχει ορίσει αποκλειστική οικονομική ζώνη στο Αιγαίο, που σημαίνει ότι αφού δεν ορίζει αποκλειστική οικονομική ζώνη, εγκαταλείπει κυριαρχικά σου δικαιώματα. Και έτσι, μέσω διεθνών διαγωνισμών και μέσω του νέου δημοσίου φορέα των υδρογονανθράκων, μπορεί να εκχωρήσει την εκμετάλλευση εγχώριων κοιτασμάτων σε διάφορες εταιρείες.

Υπάρχει ιδιαίτερο ζήτημα, το ζήτημα της υφαλοκρηπίδας του Καστελόριζου, γιατί μέσω του Καστελόριζου ενώνονται νοτίως οι αποκλειστικές οικονομικές ζώνες Ελλάδας και Κύπρου και υπάρχει το κρίσιμο ζήτημα των οριοθετήσεων των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών μεταξύ Κύπρου, Ισραήλ, Αιγύπτου και Λιβάνου.

Επομένως τα θέματα που συζητάμε σήμερα, ΔΕΗ, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, πράσινη ανάπτυξη - πως τα λέει ο Παπανδρέου - συνδέονται με το ενεργειακό μέλλον της Ανατολικής Μεσογείου, η οποία όπως ξέρουμε αποτελεί πεδίο αντιθέσεων των πιο ισχυρών ιμπεριαλιστικών δυνάμεων της γης.

Και γι' αυτό, το ζήτημα της ενέργειας σήμερα, αυτό που λέει ο λαός το ηλεκτρικό ρεύμα, όπως και το ζήτημα του πετρελαίου, έχει άμεση σχέση με τον πυρήνα του πολιτικού ζητήματος και έχει σχέση και με την ομπρέλα του ΝΑΤΟ.

ΜΙΚΡΟΜΗΧΑΝΙΚΑ

• ΧΡΥΣΗ ΠΡΩΤΙΑ

Συγχαρητήρια στον συντοπίτη μας Χρήστο Λαμπριανίδη που κατέλαβε την πρώτη θέση σε παγκόσμιο διαγωνισμό φωτογραφίας με θέμα την υπερ-

θέρμανση του πλανήτη με τίτλο CoolClimate... Σ' ένα διαγωνισμό που μοναδικό σκοπό είχε να ευαισθητοποιήσει τον κόσμο για την αλλαγή του κλίματος μέσα από εικόνες... Η συγκεκριμένη φωτογραφία σίγουρα ευαισθητοποίησε όλες τις ηλικίες... Σα μηχανικοί βεβαίως οφείλουμε να σημειώσουμε ότι το κορίτσι στη φωτογραφία κλείνει με το χέρι του τον πύργο ψύξης και όχι το φουγάρο που προκαλεί την μόλυνση του αέρα και του περιβάλλοντος...

• ΜΠΡΑΒΟ ΣΤΟΝ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟ!

Συγχαρητήρια στο συνάδελφο Νίκο Συλλήρη για την εκλογή του στο Δ.Σ. της Πανελληνίας Ομοσπονδίας ΕΜΔΥΔΑΣ...

• ΑΝΑΨΑΝ ΤΑ ΑΙΜΑΤΑ

Αντιδράσεις προκάλεσε στα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ/ΤΔΜ το ζήτημα των επιφανειακών ρηγματώσεων στον οικισμό της Μαυροπηγής. Ένα θέμα για το οποίο αναπτύχθηκε ουσιαστικός διάλογος... Τα αίματα, βεβαίως, δεν άργησαν να ανάψουν όταν μέλη της Δ.Ε. έκαναν λόγο για αναίρεση της απόφασης που είχε ληφθεί σε προηγούμενη συνεδρίαση καθώς πραγματοποιήθηκε συνάντηση με εκπροσώπους της ΔΕΗ... Και οι κόντρες συνεχίζονται....

• LIGHT ΔΙΟΙΚΟΥΣΕΣ

Βεβαίως δε λείπουν και οι πιο light στιγμές στις συνεδριάσεις της Διοικούσας... Όταν, μάλιστα, ο λόγος ορισμένων συναδέλφων γίνεται ποιητικός όπως τελευταία

ΜΙΚΡΟΜΗΧΑΝΙΚΑ

του Γιώργου Νανόπουλου τότε σίγουρα όλα ξεχνιούνται...

• ΚΟΥΪΖ

Ποιες είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες από το ταμείο ΕΤΑΑ/ΤΣΕΔΕ;

Οι ασφαλισμένοι πληρώνουν τον κλάδο Υγείας και τον κλάδο Πρόνοιας στις εισφορές του ΕΤΑΑ/ΤΣΜΕΔΕ.....

Ποιες είναι οι ευθύνες της κυβέρνησης;

Κατεδαφίζεται ο κοινωνικό ιστός της χώρας;

Στα ερωτήματα αυτά οι απαντήσεις είναι δεδομένες για όλους τους συναδέλφους που έρχονται καθημερινά αντιμέτωποι με την σκληρή πραγματικότητα του ασφαλιστικού τους φορέα....

• ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ 170 ΑΤΟΜΩΝ!!!

Φαίνεται πώς η αύξηση του αριθμού των μελών στις μόνιμες επιτροπές δημιούργησε μικροπροβλημάκια στη συγκρότηση.... Το ενδιαφέρον ήταν τόσο μεγάλο που σε ορισμένες περιπτώσεις τα άτομα ξεπερνούσαν τα 20... Τελικά όλοι βολεύτηκαν αν και υπήρξαν αρκετές αντιδράσεις αναφορικά με τον αριθμό... Προς το παρόν οι αρχικές αναγνωριστικές συναντήσεις των μελών καλά πηγαίνουν αν και στην πορεία κανείς δε ξέρει πώς θα λειτουργήσουν....

ΜΙΚΡΟΜΗΧΑΝΙΚΑ

• ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

Σύντομα κοντά σας η ανανεωμένη ιστοσελίδα του ΤΕΕ/ΤΔΜ. Στόχος μας η διαρκής ενημέρωση του δικτυακού τόπου με πληροφορίες που θα αφορούν την επικαιρότητα, τις δραστηριότητες του φορέα αλλά και τις εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα... Η δικτυακή πύλη που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες του σύγχρονου μηχανικού....

• ΠΩΣ ΣΤΗΝΕΙ ΕΝΑΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΤΗΝ ΟΜΠΡΕΛΑ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑ...!

1. Αρχιτέκτονας Μηχανικός...

Δε δίνει σημασία στο αν θα παραμείνει στη θέση της μ' ένα απλό αεράκι αλλά έχει ύψιστη σημασία η εναρμόνιση της με τον περιβάλλοντα χώρο.

2. Ηλεκτρολόγος Μηχανικός...

Μικρή σημασία για το αν θα παραμείνει στη θέση της...Μονογραμμικά άψογη με δυνατότητα ηλεκτροδότησης κατά τις βραδινές ώρες.

3. Μηχανολόγος Μηχανικός

Η μεταλλική κατασκευή που θα στηρίζει το τεντόπανο δε θα έχει κανένα απολύτως πρόβλημα. Επίσης θα υπάρχει αυτόματος μηχανισμός «ανύψωσης» της ομπρέλας.

4. Πολιτικός Μηχανικός

Από νωρίς πιάνει δουλειά στην παραλία θεμελιώνοντας ακόμη και με οπλισμένο σκυρόδεμα την ομπρέλα. Σημείωση ...δεν ενδιαφέρεται από αισθητική άποψη.

5. Τοπογράφος Μηχανικός

Μετρώντας στην παραλία με τον θεοδόλιχο και βρίσκοντας ακριβής συντεταγμένες με το GPS ανακαλύπτει το κατάλληλο σημείο τοποθέτησης της ομπρέλας.

Υποσημείωση:

Ο Χημικός Μηχανικός δε στήνει ποτέ ομπρέλα διότι έχει ανακαλύψει βάση χημικών αναλύσεων το ενδεδειγμένο αντιηλιακό ώστε να μην καίγεται ποτέ...

www.tdm.tee.gr